

Den Magiske Madkasse

LÆRINGSÅKTIVITETER TIL INDSKOLING

Udviklet af Mejeriforeningen i samarbejde med Landbrug & Fødevarer
samt fagfolk indenfor pædagogik, læring og leg

Evaluering gennemført af Danmarks institut for Pædagogik
og Uddannelse (DPU), Aarhus Universitet

Et fleksibelt didaktisk værktøj

I dette katalog finder du beskrivelse af læringsaktiviteter, som knytter sig til hvert sit didaktiske pejlemærke:

MADKLOGSKAB

MADMOD

MADFÆLLESKAB

MADGLÆDE

Materialet er fleksibelt og kan justeres på mange måder, så det passer til den enkelte klasse og den enkelte elev. Derfor afgør du selv, hvordan du ønsker at organisere forløbet og i hvilket omfang, du bruger læringsaktiviteterne, f.eks.:

- En temauge med et pejlemærke pr. dag.
- En temamåned, hvor man arbejder med et pejlemærke pr. uge.
- Løbende fokus på pejlemærkerne og de tilknyttede læringsaktiviteter.

I materialet er der flere forslag til justeringer og differentiering af læringsaktiviteterne, så eleverne kan deltage på forskellige måder og på flere niveauer.

Elever, der arbejder med Den Magiske Madkasse, skal have en oplevelse af, at:

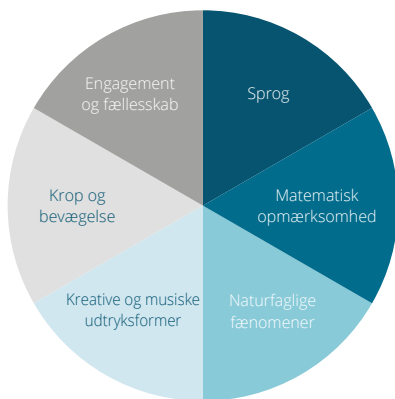
de bidrager til egen og fællesskabets sundhed og trivsel.

mad og måltider har betydning for deres hverdag.

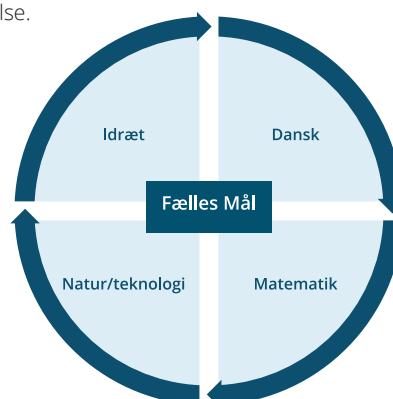
de kan bruge deres viden om mad og måltider i deres egen madpakke.

Læringsaktiviteter og Fælles mål

For **børnehaveklassen** knytter læringsaktiviteterne sig til kompetenceområderne i Fælles Mål for børnehaveklassen.

For **1. og 2. klasse** knytter læringsaktiviteterne sig til Fælles Mål for dansk, matematik, natur/teknologi og idræt og bevægelse.

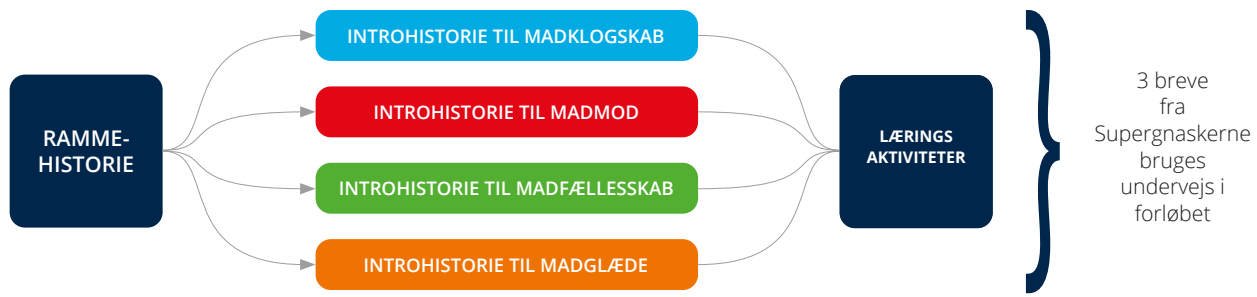

Læringsaktiviteterne er inddelt efter fag - men hver aktivitet har tilknyttet mål for både børnehaveklasse og 1.-2. klasse.

Læringsaktiviteterne understøtter arbejdet med elevernes alsidige udvikling samt deres sociale kompetencer. Det giver sig til udtryk på forskellige måder i læringsaktiviteterne, bl.a. ved at:

- i mange af læringsaktiviteterne skal eleverne samarbejde og herunder øve sig i at lytte til hinanden.
- flere af læringsaktiviteterne er konkurrencedrevne, hvilket styrker eleverne i at lære at være gode vindere og tabere.
- der er en vekselvirkning mellem stillesiddende aktiviteter og bevægelse.
- læringsaktiviteterne arbejder med elevernes forståelse for at følge regler.
- læringsaktiviteterne styrker elevernes tålmodighed og evne til at vente til det bliver deres tur.

Indhold og opbygning

Rammehistorie

Forløbet sættes i gang ved hjælp af en rammehistorie om Supergnaskere, som tager eleverne med på en mission. Rammehistorien sætter arbejdet med Den Magiske Madkasse i gang ved, at du sammen med eleverne læser om, hvordan Supergnaskerne blev skabt og folder deres magiske kræfter endnu mere ud ved hjælp af beskrivelsen af Supergnaskerne.

Introducér det fælles madråd:
"Hvad kan vi li'? MADMAGI!"

Nogle af eleverne kender måske allerede Supergnaskerne, hvis de har arbejdet med Den Magiske Madkasse i børnehaven. De kan med fordel udnævnes som ambassadører, som skal hjælpe resten af klassen med at blive gode Supergnaskere.

Introhistorie til hvert didaktisk pejlemærke

Hvert af de didaktiske pejlemærker rammesættes ved hjælp af en introhistorie om Supergnaskerne. Introhistorien læses højt - og herefter kan I gå i gang med læringsaktiviteterne.

Aktiviteterne kan laves i den nævnte rækkefølge i materialet - eller du kan udvælge de aktiviteter, du ønsker at lave med din klasse. Til aktiviteterne hører forskellige rekvisitter - nogle af disse finder du i kassen. Andre findes på denmagiskemadkasse.dk

Hæng de vedlagte plakater med Supergnaskerne op i klassen - og brug dem til at tale om, hvad Supergnaskerne er og kan.

Rammehistorie

Langt ude på landet boede en gang fire børn, som hver dag gnaskede løs af de mange fantastiske frugter, nødder, bær og grøntsager, der voksede overalt på de frodige jorde omkring dem.

De elskede også at lege i den fortryllede skov, der lå for enden af engen. En dag, da de havde badet i Skovbækken fik en af pigerne øje på et stort, gammelt egetræ, som de var sikre på, aldrig havde været der før.

De blev alle fire draget hen mod træet, som havde et kæmpe hul lige i midten. Derinde sad en ældgammel mand med det flotteste hvide hår og en mærkelig lille hat på hovedet.

Han sagde: **"Jeg har længe set, at I med stor fryd tager for jer af jordens frugter! Nu vil jeg gøre jer til ægte Supergnaskere og sende jer ud blandt landets børn, så de kan blive ligeså store Supergnaskere som jer".**

I samme øjeblik dryssede den fineste, gyldne pollen ned over de fire måbende børn og PUF! var den gamle mand forsvundet.

De så på hinanden og på deres seje, nye dragter. **"Wauw!"** råbte de i kor. **"Vi er Supergnaskerne!"** Og så så de på hinanden og råbte: **"Hvad kan vi li'? MADMAGI!"**

Brug Supergnaskerne og deres historie til at samle op efter læringsaktiviteterne. F.eks. Er vi mon blevet lige så madmodige som Chili?

Breve fra Supergnaskerne til eleverne

Det er en god ide at hjælpe eleverne ind i Supergnaskernes magiske univers. Derfor er der i Den Magiske Madkasse vedlagt tre breve fra Supergnaskerne til eleverne.

Det første brev læser du for eleverne, når I starter jeres forløb med Den Magiske Madkasse. I brevet taler Supergnaskerne direkte til eleverne i netop din klasse for at motivere dem og lade dem blive en del af fortællingen og deres magiske univers.

Undervejs i forløbet læser du **det andet brev**, som er en peptalk fra Supergnaskerne til eleverne om at fortsætte det gode arbejde.

Det tredje brev læser du op for eleverne, når I er færdige med jeres forløb om Den Magiske Madkasse. Her ønsker Supergnaskerne eleverne tillykke med, at de nu har uddannet sig indenfor madklogskab, madmod, madfællesskab og madglæde - og de kan nu med stolthed også kalde sig Supergnaskere.

Oversigt over læringsaktiviteter

DIDAKTISK PEJLEMÆRKE	FAG	LÆRINGSAKTIVITET	SIDE	REKVISITTER
 MADKLOGSKAB	Natur/teknologi	Madkassebanko	9	<ul style="list-style-type: none"> • 4 Madkasseplader • 24 Madkort
		Hvad skal der i madkassen?	10	<ul style="list-style-type: none"> • 4 Madkasseplader • 24 Madkort • Madhjulet
		Smag med næsen	12	<ul style="list-style-type: none"> • Kryderurt
		Vores smagsløg	12	<ul style="list-style-type: none"> • Blå frugtfarve • Vand • Glas • Vatpinde
		Find smagsvennerne	13	<ul style="list-style-type: none"> • Forskellige madvarer
		Gro&Grøn	13	<ul style="list-style-type: none"> • Frø, blomsterstande o.l. • Mælkekartoner eller potter • Jord
	Dansk	Avi og bogstaverne	14	<ul style="list-style-type: none"> • Elevmateriale på: denmagiskemadkasse.dk • Blyanter • Farveblyanter
		Læsebanko med Avi	14	<ul style="list-style-type: none"> • Bankoplader og oplæsningsbrikker på: denmagiskemadkasse.dk • Brikker - f.eks. centicubes, legoklodser
		Kims leg	15	<ul style="list-style-type: none"> • 1 tæppe
		Sulten og mæt	16	<ul style="list-style-type: none"> • 6-8 Madkort / rigtige madvarer
		Madpakker i skolen	17	<ul style="list-style-type: none"> • Papir • Tegneredskaber • Evt. iPad og app'en BookCreator
		Madsprog	18	<ul style="list-style-type: none"> • Sedler med ordsprog • Tegneredskaber
		Vandrehistorier	19	<ul style="list-style-type: none"> • Mælkelåg • Billeder af eleverne • Sakse • Limstifter
	Matematik	Matematik mad	19	<ul style="list-style-type: none"> • Stort karton • Farvet papir • Sakse, limstifter • Blyanter og farveblyanter • Noget rundt at tegne efter
		Hvilke tal gemmer Avi og maden?	20	<ul style="list-style-type: none"> • Elevmateriale på: denmagiskemadkasse.dk
		Talklog med Avi	20	<ul style="list-style-type: none"> • Spilleplader på: denmagiskemadkasse.dk • Terninger • Centicubes eller andet som brikker

DIDAKTISK PEJLEMÆRKE	FAG	LÆRINGSAKTIVITET	SIDE	REKVISITTER
 MADMOD	Natur/teknologi	Madgætteleg	23	<ul style="list-style-type: none"> • Smagehjulet Sansetips • 3-6 forskellige madvarer • Små skåle • 2 viskestykker • Kniv og skærebræt • Teskeer • Køkkenrulle • Håndsprit • Madpapir og elastikker
		Vil du smage?	26	<ul style="list-style-type: none"> • Smagehjulet • Sansetips • 6-8 madvarer
		Smageeksperimentet	28	<ul style="list-style-type: none"> • 1 pakke knækbrød • 2 skåle • 2 viskestykker • 1 køkkenrulle
		Skøre madder	29	<ul style="list-style-type: none"> • Brød • Pålæg • Køkkenredskaber
		Samme sag - forskellig smag	30	• Dagens madvare i 3 variationer
	Dansk	Chili og bogstaverne	30	<ul style="list-style-type: none"> • Elevmateriale på: denmagiskemadkasse.dk • Blyanter • Farveblyanter
		Makker mad	31	• Madpakker
		Kode knækkeren	32	<ul style="list-style-type: none"> • Elevmateriale på: denmagiskemadkasse.dk • Blyanter
		Hvad mangler Chili?	32	<ul style="list-style-type: none"> • Elevmateriale på: denmagiskemadkasse.dk • Blyanter
	Matematik	Chilis yndlingstal	33	<ul style="list-style-type: none"> • Spillekort, terninger, centicubes, legoklodser o.l. • Tegneredskaber
		Tæl med Chili	33	• Elevmateriale på: denmagiskemadkasse.dk
		Chilis talspil	34	<ul style="list-style-type: none"> • Spilleplade på: denmagiskemadkasse.dk • Terninger • Centicubes

DIDAKTISK PEJLEMÆRKE	FAG	LÆRINGSAKTIVITET	SIDE	REKVISITTER
 MADFÆLLESSKAB	Idræt og bevægelse	Madkasse stopdans	37	<ul style="list-style-type: none"> • Madfigurskema • Madhjulet • Madkort
		Madkasse massage	38	<ul style="list-style-type: none"> • Madkort • Tæpper eller måtter
		Suppen simrer	40	<ul style="list-style-type: none"> • 4-6 Madkort med grøntsager • Overtræksveste • Kegler
	Dansk	Kiwi og bogstaverne	42	<ul style="list-style-type: none"> • Elevmateriale på: denmagiskemadkasse.dk • Blyanter • Farveblyanter
		Når vi spiser sammen	42	<ul style="list-style-type: none"> • A3 papirer eller større • Tegneredskaber
		Klassens måltidsråd	44	<ul style="list-style-type: none"> • Tegneredskaber • Karton
		Det bedste ved vores madpakker	44	<ul style="list-style-type: none"> • Kamera/smartphone • Printer • Madpakker
		Klassens madslogan	45	<ul style="list-style-type: none"> • Karton • Tegneredskaber
		Madsang	46	<ul style="list-style-type: none"> • Papir og blyant • Lydafspiller
		Skrive og tegnebog	46	<ul style="list-style-type: none"> • Skabelon til skrive og tegnebog på: denmagiskemadkasse.dk • Papir • Clips • Blyanter
	Matematik	Kiwi og 10'er vennerne	47	<ul style="list-style-type: none"> • Elevmateriale på: denmagiskemadkasse.dk • Lego, centicubes, perler, kort o.l.
		Kiwi og 100'er vennerne	47	<ul style="list-style-type: none"> • Elevmateriale på: denmagiskemadkasse.dk • Blyanter
		3 på stribe	48	<ul style="list-style-type: none"> • Spilleplade på: denmagiskemadkasse.dk • Terninger • Smagsbrikker eller f.eks. Legoklodser som brikker.
		Tabel Ludo	48	<ul style="list-style-type: none"> • Ludoplader på: denmagiskemadkasse.dk • Ludo brikker • Terninger

DIDAKTISK PEJLEMÆRKE	FAG	LÆRINGSAKTIVITET	SIDE	REKVISITTER
 MADGLÆDE	Idræt og bevægelse	Jagten på yndlingsmaden	51	<ul style="list-style-type: none"> • Smagehjulet og Sansetips • 3-6 forskellige madvarer • Små skåle • 2 viskestykker • Kniv og skærebræt • Teskeer • Køkkenrulle • Håndsprit • Madpapir og elastikker
		Madelskerne	52	<ul style="list-style-type: none"> • Smagehjulet • Sansetips • 6-8 madvarer
		Skolebingo med Juicy	52	<ul style="list-style-type: none"> • Bingoplader på denmagiskemadkasse.dk • Blyanter
	Dansk	Juicy og bogstaverne	53	<ul style="list-style-type: none"> • Elevmateriale på: denmagiskemadkasse.dk • Blyanter • Farveblyanter
		Gæt en lækker mad	53	<ul style="list-style-type: none"> • Madpakker
		Juicy og frugterne	54	<ul style="list-style-type: none"> • Elevmateriale på: denmagiskemadkasse.dk • Blyanter
		Madkunst	55	<ul style="list-style-type: none"> • Elevmateriale på: denmagiskemadkasse.dk • Blyanter
		Din madglæde	56	<ul style="list-style-type: none"> • Spilleplade på: denmagiskemadkasse.dk • Terninger
	Natur/teknologi	De glade madansigter	56	<ul style="list-style-type: none"> • Tortillapandekager • Grøntsager • Forskellig dips • Service og køkkenredskaber
		Smagsdetektiv	57	<ul style="list-style-type: none"> • Mælk • Frugtfarve uden smag • Gennemsigtige glas • Tørklæder til bind for øjnene
		Grøntsagskunst	57	<ul style="list-style-type: none"> • Grøntsager • Boremaskine • Knive • Forklæder
		Æbleværksted	58	<ul style="list-style-type: none"> • Æbler + evt. andre ingredienser • Køkkenredskaber
		Højt belagt	59	<ul style="list-style-type: none"> • Ler • Glasur

Læringsaktiviteter med fokus på MADKLOGSKAB

DET DIDAKTISKE PEJLEMÆRKE MADKLOGSKAB SÆTTER FOKUS PÅ:

- God mad er god lærebenzin
- De officielle Kostråd
- Gi' madpakken en hånd

I beskrivelsen af de enkelte læringsaktiviteter samt i Den Pædagogiske Vejledning udfoldes de vejledende færdigheds- og vidensmål.

Fag	Kompetencemål
Børnehaveklassen	<ul style="list-style-type: none">• Eleven er opmærksom på forskellige måder at anvende sproget på.• Eleven kan anvende tal og geometrisk sprog i hverdagsituationer.• Eleven kan ud fra viden og erfaring færdes iagttagende i naturen.• Eleven kan udtrykke sig i billeder, musik og drama.• Eleven kan foretage valg, der styrker og udvikler kroppen.• Eleven kan bidrage til fællesskabet og drage omsorg for sig selv og andre.
Natur /teknologi	<ul style="list-style-type: none">• Eleven kan udføre enkle undersøgelser på baggrund af egne og andres spørgsmål.• Eleven kan beskrive egne undersøgelser.• Eleven kan genkende natur og teknologi i sin hverdag.
Dansk	<ul style="list-style-type: none">• Eleven kan læse enkle tekster og bruge dem i hverdagsammenhænge.• Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i nære og velkendte situationer.• Eleven kan forholde sig til velkendte temaer.• Eleven kan kommunikere med opmærksomhed i nære hverdagsrelationer.
Matematik	<ul style="list-style-type: none">• Eleven kan handle hensigtsmæssigt i situationer med matematik.• Eleven kan udvikle metoder til beregninger med naturlige tal.

MADKASSEBANKO

Aktiviteten er en aktiv banko-stafet med fokus på bevægelse, samarbejde og tilegnelse af viden om madvarer og Madpakkehånden.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan bruge kroppen varieret.
- Eleven kan lege alsidigt.
- Eleven har viden om kostråd.

Natur/teknologi Fælles Mål:

- Eleven har viden om afbildninger af genstande.
- Eleven har viden om natur/teknologi og kan relatere den til sig selv og det nære område.
- Eleven har viden og kan fortælle om enkle råd om sundhed i forhold til egen hverdag.

Se film hvordan aktiviteten
laves på
[www.denmagiskemad-
kasse.dk](http://www.denmagiskemadkasse.dk)

INTROHISTORIE

"Hej, kloge børn. Avi her. Det kan godt være rigtig svært at vide, hvad den seriøst gode lærebensin til madkassen er. Der skal jo gerne være noget mad fra hele Madpakkehånden. Men hvad er det lige, der er det allerbedste? Jeg ved, hvordan vi kan blive helt vildt kloge. Magisk Madkassebanko! Vil I være med? Vi skal løbe stafet og vende nogle kort, der viser os, hvad der skal puttes i madkassen for, at vi kan få super lærebensin til hele dagen. Lad os komme i gang! HVAD KA' VI LI? MADMAGI!"

Organisering	Rum: Kræver fri gulvplads, så der er plads til løb - gerne udenfor. Tid: 30 minutter	
Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none"> • 4 Madkasseplader • 24 Madkort 	
Forud for aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • I den ene ende af legearealet placeres de 4 Madkasseplader med billedsiden opad - det er holdenes base. • I den anden ende spredes Madkortene med billedsiden nedad. Madkortene indeholder madvarer fra de fem kategorier i Madpakkehånden samt drikkevarer. 	
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Læs introhistorien højt og tal med eleverne om madklogskab: Hvilke madvarer kender de? Hvad er lærebensin? Hvorfor er det vigtigt med god lærebensin? Hvad kan eleverne godt lide, som er god legebensin? 2. Præsenter eleverne for Madpakkehånden. Tal om, at hvis vi spiser en god madpakke med elementerne fra Madpakkehånden, får vi god lærebensin. 3. Del eleverne i 4 hold, som placerer sig bagved hver deres Madkasseplade. 4. Vis og forklar aktiviteten og kig sammen på Madkassepladerne, så eleverne ved, hvilke Madkort, de skal samle. 5. Første elev fra holdene løber. Når eleven er tilbage ved holdets base, må den næste i rækken løbe. Eleverne må gerne snakke sammen undervejs i aktiviteten 6. Aktiviteten fortsætter, indtil alle hold har fået deres plade fuld og råber: "Madkassebanko!" 7. Afslut med at snakke med eleverne om de Madkort, de har samlet: Kender de madvarerne? Hvordan smager de? Læs evt. højt af fakta fra nogle af Madkortene og snak om Madpakkehånden, og hvorfor det er vigtigt med variation i madpakken. 	
Afslutning	Slut af med at fortælle, at Avi siger: "Godt gået, det er jo helt vildt, så madkloge I er."	
Differentiering	<p><u>Forenkling:</u> Læg Madkortene med billedsiden opad.</p> <p><u>Udvikling:</u> Gør afstanden mellem Madkasseplader og Madkort større, så eleverne skal løbe længere.</p> <p><u>Variation:</u> Lav jeres egne madkasseplader og madkort, hvor eleverne vælger madvarerne.</p>	

Lav evt. en timeout undervejs i legen, hvor I sammen kigger på elevernes plader og taler om, hvilke ting fra Madpakkehånden, de stadig mangler.

MADKLOGSKAB

Hvad skal der i madkassen?

Aktiviteten er en stafet, hvor en elev fra hvert hold skiftes til at dreje på Madhjulet og finde et Madkort.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan bruge kroppen varieret.
- Eleven kan lege alsidigt.
- Eleven har viden om kostråd.

Natur/teknologi Fælles Mål:

- Eleven har viden om afbildninger af genstande.
- Eleven har viden om natur/teknologi og kan relatere den til sig selv og det nære område.
- Eleven har viden og kan fortælle om enkle råd om sundhed i forhold til egen hverdag.

Organisering	Rum: Kræver fri gulvplads, så der er plads til løb Tid: 15-30 minutter
Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none">• 4 Madkasseplader• 24 MadMadkort• Madhjulet
Forud for aktiviteten	<ul style="list-style-type: none">• Opstillingen er den samme som Madkassebanko bortset fra, at Madkassepladen vendes med den blanke side opad.• Madhjulet placeres centralt på legearealet.
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none">1. Holdene skiftes til at sende en ud og dreje på Madhjulet og bagefter løbe ud og finde et MadMadkort, som passer til den kategori, Madhjulets pil peger på.2. Eleven tager Madkortet med tilbage til holdet og placerer i det rigtige felt på Madkassepladen.3. Næste elev drejer på Madhjulet, og sådan fortsætter legen, indtil der ikke er flere Madkort tilbage. Hvis der ikke er flere Madkort tilbage af den kategori, som Madhjulet viser, må eleven dreje igen.4. Tal med eleverne om, hvad de har fået på deres Madkasseplade. Har de fået MadMadkort inden for alle seks kategorier, eller mangler de nogle? Lad evt. holdene bytte MadMadkort med de andre hold, så alle hold ender med at have et MadMadkort for hver kategori.
Afslutning	Slut af med at fortælle, at Avi er vildt stolt over, hvor madkloge eleverne er blevet nu.
Differentiering	<p><u>Forenkling:</u> Læg Madkortene med billedsiden opad.</p> <p><u>Udvikling:</u> Gør afstanden mellem Madkasseplader og Madkort større, så eleverne skal løbe længere.</p> <p><u>Variation:</u> Lav jeres egne Madkasseplader og MadMadkort, hvor eleverne vælger madvarerne.</p>

MADKLOGSKAB

Smag med næsen

Aktivitet, der sætter fokus på, at lugtesansen og smagssansen hænger sammen. Det kan sammenlignes med, at alting smager anderledes - og måske af ingenting - når vi er forkølede.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan veksle mellem at lytte og ytre sig.
- Eleven kan undersøge naturen ud fra egne iagttagelser.

Natur/teknologi Fælles Mål:

- Eleven kan udføre undersøgelser.
- Eleven har viden om og kan undersøge sanser.

Organisering	Rum: Kan laves alle steder Tid: 10 minutter
Rekvisitter	• Krydderurt - gerne mynte, som smager dejligt
Aktiviteten	1. Hold jer for næsen med fingrene. 2. Kom et blad fra en krydderurt i munden, og tyg godt på den, mens I stadig holder jer for næsen. Tænk over, hvad I kan smage. 3. Slip grebet om næsen og pust luften ud gennem næsen. Hvad skete der med smagen?
Afslutning	Slut af med at fortælle, at Avi også elsker at smage med næsen - for så bliver man faktisk endnu mere madklog.

Vores smagsløg

Aktivitet, der illustrerer, hvor vores smagsløg sidder på tungen.

Fakta om vores smagsløg:

- Smagsløg er små samlinger af celler, der opfanger smag. De hedder smagsløg, fordi de har form som bitte små løg.
- Vi har hver ca. 5000 smagsløg, og hvert smagsløg består af ca. 100 celler.
- Hvert smagsløg kan opfange alle grundsmagene.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan undersøge naturen ud fra egne iagttagelser.

Natur/teknologi Fælles Mål:

- Eleven kan udføre enkle undersøgelser.
- Eleven har viden om og kan undersøge sanser.
- Eleven har viden om natur/teknologi og kan relatere den til sig selv.
- Eleven kan fortælle om egne resultater og erfaringer.

Organisering	Rum: Kan laves alle steder Tid: 10-15 minutter
Rekvisitter	• Blå frugtfarve • Vand • Glas • Vatpinde
Aktiviteten	1. Bland frugtfarven med vand i forholdet 1:1. 2. Lad eleverne dyppe en vatpind i den blå væske. De skal farve tungen blå med vatpinden. Kig på tungen i et spejl - eller tag et billede af den. 3. Hvad kan eleverne se? 4. Hvor på tungen har de flest smagsløg?
Afslutning	Slut af med at fortælle, at Avi elsker at farve tungen for at blive madklog - og hun synes, I er seje, at I også tør det!

Find smagsvennerne

Aktivitet, hvor eleverne smager på forskellige grundsmage og udpeger den/de madvarer, som hører under samme smagskategori.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan undersøge naturen ud fra egne iagttagelser.

Natur/teknologi Fælles Mål:

- Eleven kan udføre enkle undersøgelser.
- Eleven har viden om og kan undersøge sanser.
- Eleven har viden om og kan fortælle om enkle råd om sundhed i forhold til egen hverdag.

Organisering	Rum: Omkring et bord Tid: 15-30 minutter
Rekvisitter	• Madvarer (to eller flere indenfor hver af de fem smage: sød, sur, salt, bitter, umami)
Forud for aktiviteten	• Find madvarererne frem, som har grundsmage til fælles.
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Placer madvarerne på bordet og tal med eleverne om de fem grundsmage: sødt, salt, bittert, surt, umami. 2. Start med at lade eleverne smage på en af madvarerne med én fokus grundsmag, f.eks. salt. 3. Når alle har smagt, skal eleverne gætte, hvilke(n) andre madvare(r) på bordet, der er salte. Hvilke andre madvarer kender eleverne, som er salte? 4. Gentag herefter aktiviteten med de andre grundsmage.
Differentiering	Legen kan gøres lettere ved at undlade bitter og umami.
Afslutning	Slut af med at fortælle, at Avi synes, eleverne er totalt madkloge, fordi de kender grundsmagene.

Gro&Grøn

Gro&Grøn er en langtidsaktivitet, hvor eleverne selv planter, sår og "genbruger" forskelligt grønt, dyrker det og ser det vokse. Aktiviteten åbner mulighed for samtaler og leg med at dyrke selv, genbruge og ikke smide ud.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan undersøge naturen ud fra egne iagttagelser.
- Eleven har viden om inddeling af planter i grupper.
- Eleven kan tage initiativ og fastholde valg.

Natur/teknologi Fælles Mål:

- Eleven kan udføre enkle undersøgelser.
- Eleven har viden om dyr, planter og svampe
- Eleven har viden om organismers opbygning.
- Eleven har viden om og kan fortælle om ressourcer fra hverdagen.

Organisering	Tid: 45 minutter
Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none"> • Frø, blomsterstande o.l. • Mælkekartoner og potter • jord
Forud for aktiviteten	• Indkøb eller indsamling af frø til karse, æblekerner, avocadosten, rødbedeblade, hvidløg, gulerodstoppe, krydderurter eller andre frø og blomsterstande.
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inddel klassen i grupper á 2-4, som hver får ingredienserne til det, de skal dyrke. 2. Grupperne gør deres mælkekartoner eller potter klar med jord. 3. Grupperne sår eller planter, vander og stiller det i vindueskarmen. 4. Klassen skal mindes om at holde øje med deres projekter, give det vand, etc. <p>Hvis der er økonomi og plads til det i klassen kan et minidrivhus også være rigtig sjovt. Er der et hjørne på skolen hvor eleverne må sætte planter eller så frø giver det et ekstra "boost" til aktiviteten.</p>

Avi og bogstaverne

Aktiviteten har fokus på bogstavgenkendelse.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan eksperimentere med rim, bogstavlyde og ord.
- Eleven har viden om det alfabetiske princip og skriveretning.

Dansk Fælles Mål:

- Eleven har viden om sprogets opbygning i ord og sætninger og om sammenhæng mellem skrift og billede.
- Eleven kan stave lette ord.

Organisering

Rum: Klasselokale
Tid: 15-25 minutter

Rekvisitter

- Elevmateriale: Avi og bogstaverne. Findes på denmagiskemadkasse.dk
- Blyanter
- Farveblyanter

Forud for aktiviteten:

- Print elevmateriale, så der er et ark til hver elev.

Aktiviteten

1. Tal om bogstaverne i Avis navn. Hvilke bogstaver kender eleverne? Kender de andre ord, som har nogle af de samme bogstaver?
2. Forklar eleverne opgaverne.
3. Eleverne laver arket - de kan evt. sidde sammen to og to for at hjælpe hinanden.
4. Gennemgå opgaverne sammen på klassen til sidst.

Læsebanko med Avi

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan veksle mellem at lytte og udtrykke sig.
- Eleven har viden om bogstavlydforbindelser og enkle regler for ord- og sætningsdannelse.
- Eleven har viden om læseretning og enkle ordlæsestrategier.

Dansk Fælles Mål:

- Eleven har viden om og kan anvende enkle førlæsestrategier.
- Eleven kan læse ord i tekster til klasses trinnet.
- Eleven kan stave lette ord.

Organisering

Rum: Klasselokale
Tid: 15-25 minutter

Rekvisitter

- Elevmateriale og lærerark: Læsebanko med Avi. Findes på denmagiskemadkasse.dk Der er fem forskellige bankoplader, hvilket betyder at flere elever kan få banko på én gang.
- Brikker til pladerne. Kan f.eks. være centicubes, legoklodser eller andet.

Forud for aktiviteten

- Print bankoplader, så der er en plade til hver elev. Pladerne kan evt. lamineres, så de kan bruges igen.
- Print brikkerne til oplæsning - klip dem ud.

Aktiviteten

1. Hver elev får en bankoplade + brikker.
2. Læreren trækker en brik og læser op - eleverne laver en markering på pladen, hvis de har teksten på sin plade.
3. Spil først én række - og bagefter fuld plade.

Differentiering

- Eleverne kan være to og to om en bankoplade.
- Eleverne kan spille banko i små grupper, hvor en af eleverne er oplæseren.
- Differentier ved at give nogle elever plader med billeder.

Banko præmierne kan f.eks. være:

- at man må vælge hvilken leg, klassen skal lege i slutningen af timen
- at man må vælge 3 sange, klassen skal høre, mens de spiser madpakker

Kims leg

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan veksle mellem at lytte og udtrykke sig.
- Eleven har viden om spilleregler for samvær.

Dansk Fælles Mål:

- Eleven kan veksle mellem at lytte og ytre sig.
- Eleven kan bruge talesprog i samtale og samarbejde.
- Eleven har viden om turtagning.

Organisering	Rum: Kan leges overalt Tid: 15-30 minutter
Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none"> • 1 viskestykke eller dug • 6-8 Madkort eller rigtige madvarer
Forud for aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Placer 6-8 madvarer eller Madkort under et viskestykke eller en dug.
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kald eleverne sammen ved viskestykket. 2. Løft viskestykket i ti sekunder og bed eleverne kigge godt efter, så de kan huske, hvilke madvarer der ligger under viskestykket. 3. På skift fortæller eleverne, hvad de kan huske. 4. Tal om de madvarer, eleverne kan huske: <ul style="list-style-type: none"> • Kender de den? • Har nogen smagt den før? • Hvad smager den af? • Hvordan føles den? • Hvordan lugter den?
Aslutning	Slut af med at fortælle, at Avi er totalt imponeret over, hvor gode eleverne er til at huske.

Sulten og mæt

Aktiviteten har fokus på at lære at mærke sult, tørst og mæthed. Hvordan har man det, når man er henholdsvis sulten og mæt? Hvad er man i stand til, når man er henholdsvis sulten og har spist godt?

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan veksle mellem at lytte og udtrykke sig.
- Eleven kan vurdere egne styrker og svagheder.

Dansk Fælles Mål:

- Eleven kan veksle mellem at lytte og ytre sig.
- Eleven kan bruge talesprog i samtale og samarbejde.
- Eleven har viden om ord og udtryk i instruktioner og opgaver.
- Eleven kan forbinde tekstens emne med egen viden, erfaring og ideer.

Organisering	Rum: Fri gulyplads Tid: 10-15 minutter
Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none">• Kridt
Forud for aktiviteten	<ul style="list-style-type: none">• Tegn 2 smileyer (glad, sur) med kridt på gulvet.
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none">1. Tal med eleverne om, hvordan det føles, når de er sultne eller mætte (hul i maven, god energi, træthed, ondt i hovedet, glad og frisk).2. Fortæl eleverne, at de nu skal høre noget om sult og mæthed. De skal svare ved at stille sig hen til en af de to smileyer:<ul style="list-style-type: none">• glad smiley = ja• sur smiley = nej3. Sig et udsagn - og lad eleverne flytte sig til en smiley. Spørg ind til, hvorfor de står der, så eleverne kan uddybe deres svar
	Vælg udsagn eller find selv på flere: <ul style="list-style-type: none">• Jeg kan godt lide at spise sammen med de andre• Jeg bliver sur, når jeg er sulten• Jeg har god energi til at lege og lære, når jeg lige har spist• Jeg bliver træt, når jeg er sulten• Jeg bliver glad, når vi skal spise i skolen• Jeg kan godt lide madpakker• Jeg vil gerne selv hjælpe med at lave min madpakke• Jeg kan lide meget forskellig mad• Min madpakke er nem at åbne
	<ol style="list-style-type: none">4. Tal sammen om, at vi alle er forskellige:<ul style="list-style-type: none">• nogle spiser meget, andre spiser ikke ret meget, før de er mætte• nogle kan mærke det meget tydeligt, når man trænger til mad (energi, lærebensin), andre mærker det ikke så meget• det er ok, at vi er forskellige!
Afslutning	Slut af med at fortælle at Avi siger: "Godt gået - jeg synes, I er mega madkloge, fordi I er gode til at tænke over og mærke efter, hvornår I er sultne og mætte."

Madpakker i skolen

Aktivitet, der sætter fokus på at være mere selvhjulpne i forhold til måltidet samt at øve sig i at kategorisere mad til madpakker.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan eksperimentere med at skrive små tekster.
- Eleven kan eksperimentere med egne udtryk i billeder, musik og drama alene og i fællesskab.
- Eleven kan anvende digitale medier i bearbejdelsen af oplevelser og i kreative udtryk.

Dansk Fælles Mål:

- Eleven kan formulere underspørgsmål.
- Eleven kan bruge enkle skabeloner til at strukturere sit stof.
- Eleven kan udarbejde enkle tekster med billeder og skrift.
- Eleven kan udpege centrale elementer.

Organisering	Rum: Omkring et eller flere borde Tid: 45 minutter
Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none"> • Tegnepapir • Tegneredskaber • Evt. iPads og app'en BookCreator
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tal med eleverne om, hvordan de kan øve sig i ovenstående: <ul style="list-style-type: none"> • hvordan mærker man, at man er sulten? • hvordan mærker man, at man er tørstig? • hvordan mærker man, at man er mæt? • hvad vil være en god madkasse at have med - så den er til at åbne selv? • hvad vil være godt at have med i madpakken, så man får god lærebensin til dagen? • hvad skal der til, hvis I skulle kunne spise jeres mad på 15 minutter? 2. Giv alle elever et ark papir til at tegne på. <ul style="list-style-type: none"> • De skal tegne, hvordan de mærker, at de er sultne, tørstige og mætte. De skal også tegne, hvordan de kan få madkasse med, som er let at åbne og have dejlig mad med i. • Tal undervejs med eleverne for at få dem til at reflektere og sætte ord på. 3. Tal sammen om Madpakkehånden - brug evt. folderen "Gi' madpakken en hånd", som er i kassen. Tal sammen om, at det er vigtigt, at kroppen får god bensin, så man lære noget. En madpakke må gerne have noget fra alle fem fingre - og man skal også huske at drikke. 4. Tal sammen om, hvad der er lækkert indenfor de forskellige kategorier på Madpakkehånden. Tal også om hvilke drikkevarer, der er gode at have med i madpakken. 5. Eleverne tegner mad- og drikkevarer i de forskellige kategorier.
Afslutning	Slut af med at fortælle, at Avi siger: "Jeg er sikker på, at I bliver så madkloge, at I altid har god lærebensin med i skole."

Hvis I har iPads tilgængelige, kan I i stedet lave en bog i app'en BookCreator. I BookCreator kan man både tegne, sætte billeder ind, lave lydclip og sætte videoklip ind. Bogen kan vises til forældrene.

Madsprog

Der findes mange talemåder om mad. Men hvad er en talemåde? Og hvad betyder de? Aktiviteten er en ordleg, hvor klassen skal finde talemåder, ord og vendinger, der relaterer til mad.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Børnehaveklassen Fælles Mål:
- Eleven kan eksperimentere med rim, bogstavlyde, ord og sætningsdannelse.
- Eleven kan eksperimentere med at skrive små tekster.
- Eleven kan eksperimentere med egne udtryk i billeder, musik og drama alene og i fællesskab.

Dansk Fælles Mål:

- Eleven kan læse ord i tekster til klassesniveauet sikkert.
- Eleven har viden om forskelle og ligheder i ords betydning.
- Eleven kan udarbejde enkle tekster med billeder og skrift.
- Eleven har viden om forskellige måder at tale dansk på.

Organisering Tid: 30-45 minutter

Rekvisitter

- Sedler med ordsprog, hvor mad indgår
- Tegneredskaber

Forud for Aktiviteten Lav sedler med ordsprog, hvori mad indgår. F.eks.

- Der skal andre boller på suppen – det skal være helt anderledes
- Gå som varmt brød – sælge godt
- Spise brød til – ikke tro på det hele
- Bide i det sure æble – være nødt til at gøre noget, man ikke bryder sig om
- Få en appelsin i turbanen – have heldet med sig
- Gøre kål på noget – spise det sidste af noget
- Gå agurk – blive meget ophidset
- Hård banan – barsk person
- I en nøddeskal – kort og præcis beskrivelse
- Pakke sine sydfrugter – pakke sine ting og rejse
- Træde i spinaten – sige eller gøre noget dumt
- Gå til makronerne – have energi og gå i gang med noget
- Have det som blommen i et æg – have det meget godt
- Heldig kartoffel – heldig person
- Kunne tåle mosten – kunne klare modstand
- Tage noget med et gran salt – ikke tro på det hele

- Aktiviteten**
1. Start med at give et par eksempler til eleverne. Prøv om eleverne kan forklare betydningen.
 2. Lad eleverne se, om de kan finde flere sjove madtalemåder. Lav evt. flere sedler med elevernes bud.
 3. Gennemgå sedlerne med ordsprog.
 4. Del eleverne i grupper og giv hver gruppe en talemåde.
 5. Grupperne tegner og skriver deres talemåde.
 6. Hæng tegningerne op.

Vandrehistorier

Vandrehistorier er en aktivitet, der handler om at høre hinandens egne sunde historier. Aktiviteten hjælper med at gøre eleverne trygge ved at stå frem for klassen og fortælle – og samtidig sætte fokus på mad, måltider og livsstil.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan veksle mellem at lytte og udtrykke sig.
- Eleven kan tage initiativ og fastholde valg.
- Eleven har viden om, at personer er forskellige.

Dansk Fælles Mål:

- Eleven kan veksle mellem at lytte og ytre sig.
- Eleven kan bruge talesprog i samtale og samarbejde.

Organisering	Rum: Kan laves alle steder Tid: 10-15 minutter
Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none"> • Mælkelåg • Billeder af elever • Sakse • Limstifter
Forud for Aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Saml mælkelåg svarende til 3 x klassens antal. Brug låg fra skolemælken - eller bed eleverne tage låg med hjemmefra. • Kopier 3 billeder af hver elev.
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lad eleverne klippe deres billeder ud og lime dem på mælkelågene, så hver elev har 3 mælkelåg med et billede af sig selv på. 2. På skift i løbet af dagen kan eleverne fortælle en selvoplevet "mad- og måltidshistorie" for klassen. En "mad- og måltidshistorie" kan f.eks. være, at man har løbet rigtig hurtigt, lavet mad sammen med mor/far derhjemme el. lign. Når historien er fortalt, skal man give et af sine låg til læreren. Dvs. man har i alt 3 muligheder for at fortælle en historie.
Differentiering	Tag evt. hånd om tilbageholdende elever, som ikke selv byder ind, ved f.eks. mandag morgen at sige til eleven, at i løbet af denne uge skal han/hun lægge ét låg på bordet og fortælle en sund historie.

Matematik mad

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven har viden om talsymbolerne og deres ordning.
- Eleven har viden om enkle matematiske begreber.

Matematik Fælles Mål:

- Eleven kan anvende konkrete, visuelle og enkle symbolske repræsentationer.
- Eleven kan vise sin matematiske tænkning med uformelle skriftlige noter og tegninger.

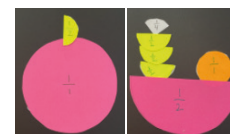
Organisering Rum: Klasselokale
Tid: 45 minutter

Rekvisitter

- Stort karton
- Farvet papir
- Sakse
- Limstifter
- Blyanter
- Farveblyanter
- Noget rundt at tegne efter, f.eks. et glas, en skål eller en passer. Gerne forskellige størrelser.

Aktiviteten

1. Forklar eleverne pizzamodellen ved at tegne på tavlen:
Hvis to skal dele en pizza, kan de skære den over på midten og få lige meget hver (vis det på tavlen). En halv skriver man også $\frac{1}{2}$. Hvis pizzaen skal deles mellem 4, får man en fjerdedel eller en kvart (vis på tavlen). Det skrives sådan her: $\frac{1}{4}$.
2. Vis eleverne, hvordan de kan tegne en cirkel på et stykke farvet papir.
3. Herefter folder du cirklen på midten og klipper den over i foldet. Så har man $\frac{1}{2}$.
4. Fold den halve på midten og klip over. Så har man $\frac{1}{4}$.
5. Eleverne skal nu lave kreativ matematik mad med cirkler, som de klipper i halve og kvarte. De skal skrive på deres figurer. Deres matematik mad limes alle på det store karton, som hænges op i klassen. Kun fantasien sætter grænser - her er f.eks. et æble og en kurv med ananas og appelsin.

Hvilke tal gemmer Avi og maden?

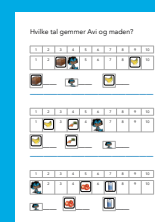
MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven har viden om talsymbolerne og deres ordning.
- Eleven har viden om metoder til antalsbestemmelse.

Matematik Fælles Mål:

- Eleven kan anvende flercifrede naturlige tal til at beskrive antal og rækkefølge.
- Eleven har viden om naturlige tals opbygning i titalssystemet.

Organisering Rum: Klasselokale
Tid: 30 minutter

Rekvisitter

- Elevmateriale findes på denmagiskemadkasse.dk Der er flere versioner og sværhedsgrader, så materialet kan anvendes differentieret.
- Blyanter

Forud for aktiviteten

- Print elevmaterialet, så der er et ark til hver elev. Husk at vælge sværhedsgrad.

Aktiviteten

1. Hver elev får et elevark.
2. Eleverne skal skrive de tal, som Avi eller maden gemmer.

Talklog med Avi

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven har viden om talsymbolerne og deres ordning.
- Eleven har viden om metoder til antalsbestemmelse.

Matematik Fælles Mål:

- Eleven kan anvende flercifrede naturlige tal til at beskrive antal og rækkefølge.
- Eleven har viden om naturlige tals opbygning i titalssystemet.
- Eleven har viden om strategier til hovedregning.

TALKLOG MED AVI									
9	11	5	13	7	3	13			
7	13	13	7	5	5	9			
3	5	3	5	11	7	9			
3	13	7	13	9	9	11			
11	7	3	5	11	3	13			
13	9	11	7	9	11	5			
5	13	7	3	9	13	3			

Organisering

Rum: Klasselokale
Tid: 30 minutter

Rekvisitter

- Spilleplader findes på denmagiskemadkasse.dk
- Terninger
- Centicubes eller andet som brikker

Forud for aktiviteten

- Print spilleplader.

Aktiviteten

1. Eleverne går i grupper to og to.
2. Hver gruppe får en spilleplade, en terning og brikker (f.eks. centicubes).
3. Eleverne slår på skift med terningen. Herefter skal de fordoble tallet - og markere det på et af felterne.
4. Det gælder om at få 4 på stribe. Den, der får det først, har vundet.

Aktiviteten kan også leges udenfor med fokus på mere bevægelse. Tegn spillepladerne med kridt på asfalten - og lad eleverne løbe frem og tilbage, når de skal markere et felt.

Sæt fokus på kroppens funktioner på en sjov og lærerig måde. Gå til www.maelkemissionen.dk og bliv klog kroppens mysterier.

Her skal eleverne på 4 missioner, som hver har en læringsfilm, hvor læge Christen Ravn og hans ven Sylvester, giver eleverne sjov og spændende viden om knogler, hjerne, mave, muskler samt hjerte, tænder, nerver og blod.

Til hver film er der knyttet niveauopdelte vidensspørgsmål, hvor eleverne kan svare på, hvad de har lært i filmene. Når eleverne har svaret rigtigt på alle spørgsmål, kan de printe et "fessorbevis", som I for eksempel kan hænge op i klassen.

Som ekstra materiale til Mælkemissionen finder du Mælkehjørnet. I Mælkehjørnet får eleverne mulighed for at have det sjovt og samtidig lære en masse om mælk og mælken vej fra ko til karton. Mælkehjørnet rummer forskellige aktiviteter, udfordringer, quizzer og forsøg.

Slut legene af med at fortælle,
at Supergnaskerne siger:

**"Hvor er I bare superseje
I er vaskeægte Supergnaskere!**

**Giv et high-five
til hinanden!"**

Læringsaktiviteter med fokus på MADMOD

DET DIDAKTISKE PEJLEMÆRKE MADMOD SÆTTER FOKUS PÅ:

- Sanser
- Mod til at prøve nyt
- Eksperimenter og undersøgelser
- Smag

I beskrivelsen af de enkelte læringsaktiviteter samt i Den Pædagogiske Vejledning udfoldes de vejledende færdigheds- og vidensmål.

Fag	Kompetencemål
Børnehaveklassen	<ul style="list-style-type: none">• Eleven er opmærksom på forskellige måder at anvende sproget på.• Eleven kan anvende tal i hverdagssituationer.• Eleven kan udtrykke sig i billeder, musik og drama.• Eleven kan foretage valg, der styrker og udvikler kroppen.• Eleven kan bidrage til fællesskabet og drage omsorg for sig selv og andre.
Natur /teknologi	<ul style="list-style-type: none">• Eleven kan udføre og beskrive enkle undersøgelser på baggrund af egne og andres spørgsmål.• Eleven kan anvende naturtro modeller.• Eleven kan genkende natur og teknologi i sin hverdag.
Dansk	<ul style="list-style-type: none">• Eleven kan læse enkle tekster sikkert og bruge dem i hverdagssammenhænge.• Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i nære og velkendte situationer.• Eleven kan kommunikere med opmærksomhed på sprog og relationer i nære hverdagssituationer.
Matematik	<ul style="list-style-type: none">• Eleven kan handle hensigtsmæssigt i situationer med matematik.• Eleven kan udvikle metoder til beregninger med naturlige tal.

MADGÆTTELEG

Gætteaktivitet, hvor eleverne skal bruge sanserne og Smagehjulet til at undersøge mad.

Det er vigtigt at starte legen med nogle madvarer, som er "ufarlige", og som eleverne kender. Succesoplevelser i de første runder vil styrke elevernes mod og lyst til at deltage - også når der kommer madvarer, som er mere ukendte eller "skræmmende".

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan veksle mellem at lytte og udtrykke sig.
- Eleven har viden om spilleregler for samvær.
- Eleven har viden om, at personer er forskellige.

Natur/teknologi Fælles Mål:

- Eleven har viden om afbildninger af genstande.
- Eleven kan undersøge og har viden om sanser.
- Eleven har viden og kan fortælle om enkle råd om sundhed i forhold til egen hverdag.

INTROHISTORIE

"Hej med jer. Så er Chili på banen! Nogle gange når man slet ikke at få smagt på det, man putter i sin madpakke og siger til sig selv: "tænk nu, hvis jeg ikke kan lide det"? Men alle vores sanser er magiske, så vi kan gøre en hel masse andet end bare at smage på maden. Vi drejer på Madhjulet, og hvis pilen lander på næsen, skal vi dufte til maden. Hvis den lander på øjet, skal vi fortælle, hvordan maden ser ud. Og hvis den lander på kroppen, skal den voksne vise med sin krop, hvordan maden ser ud. Det bliver for vildt! Er I med??? Husk nu: Hvad ka' vi li'? MADMAGI!"

Organisering	Rum: Omkring et eller flere borde Tid: 30 minutter
Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none"> • Smagehjulet (se også sansetips s. 25) • 3-6 forskellige madvarer • Små uigennemsigtige skåle eller beholdere til hver af madvarerne • 2 viskestykker • Simple køkkenredskaber – f.eks. kniv og skærebræt • Teskeer og krus til at smage på madvarer og drikkevarer • Køkkenrulle og håndsprit • Madpapir og elastikker
Forud for aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Udvælg 3-6 madvarer, du vil bruge i aktiviteten • Anret madvarerne, så der både er små smagsprøver og hele eksemplarer/ store stykker af madvaren til at røre ved. • Placer smagsprøverne i beholderne og de store stykker ved siden af. Dæk beholderne med madpapirslåg og skær hul i lågene, så det er muligt at dufte og tage smagsprøver op. Dæk det hele med et viskestykke, så eleverne ikke kan se det. • Placer Smagehjulet og viskestykket midt på bordet og læg den første madvare klar under viskestykket. • Kald eleverne sammen og bed dem tage plads ved bordet.
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Læs introhistorien højt og tal om Chilifiguren. 2. Eleverne skiftes til at dreje Smagehjulet. Det, som pilen peger på, afgør hvordan de må undersøge madvaren.

Se film hvordan aktiviteten
laves på
denmagiskemadkasse.dk

MADMAGI

MADGÆTTELEG (FORTSAT...)

- Krop (vær): Den voksne viser madvaren med sin krop. Den voksne finder selv på, hvordan madvaren skal vises med kroppen. Se evt. madfigurskema s. 30.
- Øjne (se): Eleverne må spørge den voksne om madvarens udseende – f.eks. farve, form, størrelse, etc. Alternativt kan den voksne fortælle lidt om udseende.
- Øre (lytte): Den voksne tager et stykke af madvaren i munden og tygger helt tæt på elevernes ører, så de kan høre lyden af madvaren. Hvis det er en drikkevare, må man gurgle el.lign.
- Hånd (røre): Eleverne må skiftes til at stikke en hånd ind under viskestykket og røre ved maden. Husk at spritte hænder af først.
- Næse (lugte): Sæt madpapirslåg på skålen og lad eleverne skiftes til at dufte gennem hullerne i låget.
- Mund (smage): Eleverne skal lukke øjnene og må skiftes til at smage. Brug de magiske sølvskeer.

- Aktiviteten**
3. Giv hver elev en ske. Det er deres magiske sølvske, som de skal bruge til at smage på maden.
 4. Når alle har undersøgt madvaren med den pågældende sans, må eleverne snakke sammen og gætte på madvaren.
 5. Hvis de ikke gætter madvaren, er der en ny elev, som drejer Smagehjulet. Brug evt. sansetips i dialogen med eleverne (se s. 25).
 6. Når eleverne har gættet en madvare, må de, som har lyst, undersøge madvaren igen med alle sanserne – se, lytte, røre, dufte og smage. De kan også bruge køkkenredskaber til at dissekere madvaren og undersøge den indeni.
 7. Tal om, hvilken kategori fra Madpakkehånden, madvarerne tilhører.

Afslutning Slut af med at fortælle, at Chili siger: "Så stærkt, I er jo helt vildt madmodige."

- Differentiering**
- Forenkling: Vælg udelukkende "nemme" og "ufarlige" madvarer.
- Udvikling: Del eleverne i to hold, som skiftes til at vælge en madvare, som det andet hold skal gætte.
- Variation: Brug Smagehjulet og madvarerne til at lege "Har du lyst til at smage" (se andre aktiviteter med madmod)

Lad evt. eleverne tegne de madvarer, de har undersøgt.

OBS:

Hvis pilen lander på noget, som eleverne har prøvet før, må de selv vælge om de vil prøve samme sans en gang til, eller om de vil dreje hjulet igen.

Det er vigtigt, at eleverne forstår, at de ikke må gætte, før alle har sanset madvaren.

Det skal være 100% frivilligt, om eleverne vil undersøge maden med den sans, som pilen peger på.

PRES VIRKER IKKE!
Hvis en elev ikke har lyst til at dufte/smage/mærke, etc., er det ok.

SANSETIPS

Se

- SANSEMÅDER: se langt fra, se tæt på, se igennem forstørrelsesglas, se inden i.
 - DIALOGSPØRGSMÅL: *Hvordan ser maden ud? (farve, form, størrelse, indeni). Hvad ligner den? Findes madvaren i andre farver og former? Hvad synes du om madvarens udseende?*
-

Lytte

- SANSEMÅDER: banke på, gnide på, slå mod hinanden, ryste, tygge/gurgle
 - DIALOGSPØRGSMÅL: *Hvordan lyder maden? (høj, lav, skarp, blød, sjov, mærkelig). Hvad minder lyden om? Hvad synes du om lyden?*
-

Røre

- SANSEMÅDER: fingerspidserne, hele hånden, armen, panden etc.
 - DIALOGSPØRGSMÅL: *Hvordan føles maden? (glat, ru, hård, blød, tung, let). Minder det om noget, du kender? Hvad synes du om at røre ved madvaren?*
-

Lugte

- SANSEMÅDER: gnide på hånden, nulre mellem fingrene, i beholder med hullet låg etc.
 - DIALOGSPØRGSMÅL: *Hvordan lugter maden? (kraftigt, let, godt, mærkeligt, friskt). Minder lugten om noget, du kender? Hvad synes du om lugten?*
-

Smage

- SANSEMÅDER: På spidsen af tungen, midt på tungen, bag på tungen, med læberne, hvor man holder sig for næsen, hvor man holder sig for øjnene.
 - DIALOGSPØRGSMÅL: *Hvordan smager maden? (surt, sødt, bittert, salt, umami)*
-

Lav med kroppen

- SANSEMÅDER: Vær stor/ lille, stille/ i bevægelse, spændt/ afslappet.
 - DIALOGSPØRGSMÅL: *Hvordan kan du vise maden med kroppen? Hvordan føles det i kroppen?.*
-

Inddrag f.eks. en madkundskabslærer eller en sundhedsplejerske i aktiviteten, så de kan bidrage med viden om de forskellige madvarer.

Vil du smage?

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan veksle mellem at lytte og udtrykke sig.
- Eleven har viden om spilleregler for samvær.
- Eleven har viden om, at personer er forskellige.

Natur/teknologi Fælles Mål:

- Eleven har viden om afbildninger af genstande.
- Eleven kan undersøge og har viden om sanser.
- Eleven har viden og kan fortælle om enkle råd om sundhed i forhold til egen hverdag.

Organisering	Rum: Omkring et rent bord Tid: 30-45 minutter
Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none">• Smagehjulet• Sansetips (side 25)• 6-8 madvarer
Forud for aktiviteten	Inden aktiviteten går i gang, taler I om: <ul style="list-style-type: none">• Madmod: Hvad gør eleverne, hvis der er mad, de ikke kan lide. Har eleverne prøvet at smage på noget, som de ikke kunne lide?• Madvarerne: Tal om de enkelte madvarer. Kender eleverne madvaren? Hvad hedder den? Har de smagt den? Hvordan smagte den?
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none">1. Hver elev får udleveret eller vælger en madvare, som de skal prøve på Smagehjulet.2. Eleverne skiftes til at dreje pilen på Smagehjulet. Hvis pilen peger på lugte, spørger den voksne: Har du lyst til at lugte til maden? Hvis eleverne svarer ja, lugter eleverne til madvaren. Tal sammen om: Lugter den anderledes, hvis man gnider på den. Hvordan lugter den, hvis man skærer den i stykker, presser, river etc.4. Aktiviteten fortsættes, så alle eleverne har mulighed for at prøve alle seks måder at opleve maden på.
Afslutning	Slut af med at fortælle, at Chili siger: "I er totalt madmodige!"

Hvis pilen lander på et felt, eleven allerede har prøvet, må eleven dreje pilen igen. Hvis det virker udstilende for en elev at skulle svare "nej" til at prøve det, som pilen peger på, kan man også lade eleven vælge selv, hvor det vil dreje pilen hen.

Aktiviteten kan laves som en fællesleg eller den kan laves mere som en individuel aktivitet, hvor eleverne undersøger madvaren i sit eget tempo.

Hvis en elev f.eks. har lyst til at sidde og kigge på en madvare i meget lang tid, mens de andre fortsætter med at dreje hjulet, så er det helt ok.

MADMOD

Smagseksperiment

I aktiviteten oplever eleverne, at både følesansen og høresansen har stor betydning for smagen.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan veksle mellem at lytte og udtrykke sig.
- Eleven kan tage initiativ og fastholde valg.
- Eleven har viden om, at personer er forskellige.

Natur/teknologi Fælles Mål:

- Eleven kan undersøge og har viden om sanser.
- Eleven har viden og kan fortælle om enkle råd om sundhed i forhold til egen hverdag.
- Eleven kan fortælle om egne resultater og erfaringer.
- Eleven har viden om enkle fagord og begreber.

Organisering	Rum: Siddende i en rundkreds Tid: 15 minutter
Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none">• 1 pakke knækbrød• 2 skåle• 2 viskestykker• 1 køkkenrulle
Forud for aktiviteten	<ul style="list-style-type: none">• Læg halvdelen af knækbrødene i den ene skål.• Fugt det ene viskestykke med vand og fordel den anden halvdel af knækbrødene herpå.• Læg et andet fugtigt viskestykke henover.• Lad knækbrødene ligge en halv times tid, så de bliver bløde.• Lad de bløde knækbrød være i én skål og de sprøde i en anden.
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none">1. Fortæl eleverne, at du vil dele knækbrød ud - send den ene skål (med de sprøde knækbrød) rundt. Eleverne skal vente med at spise, til alle har fået.2. Tal sammen om:<ul style="list-style-type: none">• Hvordan synes I, at det smager?• Hvordan føles det i munden?• Hvordan lyder det, når I spiser knækbrødet?• Hvad gør det for oplevelsen?• Hvilke andre madvarer skal også knase og være sprøde, for at vi synes, de smager godt?3. Send den anden skål (med de bløde knækbrød) rundt.4. Tal sammen om:<ul style="list-style-type: none">• Hvordan synes I, at det smager?• Hvordan føles det i munden?• Hvordan lyder det, når I spiser knækbrødet?• Hvad gør det for oplevelsen?• Hvilke andre madvarer skal helst være bløde, luftige og seje, for at vi synes, de smager godt?• Hvordan ville det være, hvis en madvare føltes helt anderledes, end vi er vant til, f.eks. knasende vingummier, bløde Cornflakes, klumpet mælk, etc.)
Afslutning	Slut af med at fortælle, at Chili griner med - og hun kan bedst lide de sprøde knækbrød.

Skøre madder

Aktiviteten giver eleverne lov til at lave skøre madder, som man normalt ikke får lov til at lave – f.eks. ostemad med remoulade, leverpostejmad med syltetøj etc.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan veksle mellem at lytte og udtrykke sig.
- Eleven kan eksperimentere med egne udtryk.
- Eleven har viden om, at personer er forskellige.

Natur/teknologi Fælles Mål:

- Eleven kan med skitser og billeder beskrive genstande fra hverdagen.
- Eleven har viden om og kan fortælle om enkle råd om sundhed i forhold til egen hverdag.

Overvej at sætte nogle rammer op som benspænd, så eleverne f.eks. maks. må sammensætte et vist antal former for pålæg. Eleverne kan også udfordre hinanden – "tør du smage min mad?"

Eleverne kan også udfordre hinanden – "tør du smage min mad?"

Organisering	Rum: Omkring et rent bord Tid: 30-45 minutter
Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none"> • Brød • Pålæg • Service • Køkkenredskaber til at lave skøre madder med
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lad eleverne hjælpe med at sætte mad, service og køkkenredskaber på bordet. 2. Tal med eleverne om at lave madder. <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke madder kender eleverne? • Hvilke madder kan de lide, og hvilke kan de ikke lide? 3. Nu skal eleverne lave skøre madder, som man normalt ikke må lave – f.eks. ostemad med remoulade, leverpostejmad med syltetøj etc.
Afslutning	Slut af med at fortælle, at Chili siger: "I er mega kreative og madmodige. Jeg vil gerne spise jeres skøre madder!"

MADMOD

Samme sag - forskellig smag

Eleverne får i denne aktivitet kendskab til forskellige madvarer og oplever, at én madvare kan have forskellig smag, konsistens og mundfølelse, duft og lyd alt efter, om og hvordan den er tilberedt. Det udvider elevernes kendskab og smagspræferencer.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan veksle mellem at lytte og udtrykke sig.
- Eleven kan eksperimentere med egne udtryk.
- Eleven har viden om, at personer er forskellige.

Natur/teknologi Fælles Mål:

- Eleven har viden om og kan undersøge sanser.
- Eleven har viden om natur og teknologi i det nære og kan relatere det til sig selv.
- Eleven har viden om ressourcer fra hverdagen.

Organisering	Rum: Omkring et rent bord Tid: 20-30 minutter
Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none">• Dagens madvare i 3 variationer
Forud for aktiviteten	Forbered dagens madvare i 3 variationer, f.eks. <ul style="list-style-type: none">• Kartoffel: rå, kogt, som mos• Æble: frisk, tørret, som juice• Rugbrød: frisk, rugbrødschips, øllebrød• Gulerod: rå, mos, som saft• Fløde: flydende, flødeskum, kværnet til smør
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none">1. Præsenter dagens madvare for eleverne. Måske ved nogle af eleverne noget om dén madvare?2. Lad eleverne se, mærke og dufte til dagens madvare - én konsistens ad gangen. Tal om madvaren ud fra sanserne: se, føl, lugt3. Lad eleverne smage på dagens madvare, hvis de har lyst - én konsistens ad gangen. Efter hver smagning taler I om madvaren ud fra sanserne: hør, føl, smag4. Tal sammen om, hvad eleverne bedst kan lide og hvorfor.
Afslutning	Slut af med at fortælle, "at Chili siger: "I er så seje og madmodige, fordi I smager på så mange ting."

Overvej at arbejde med årstiderne - tal jord til bord med eleverne. Måske I selv har nogle grøntsager i haven, som I har dyrket og kan bruge?

Overvej at arbejde ud fra et årshjul med mærkedage, f.eks.

- mælkenes dag
- fiskens dag
- fuldkornets dag
- æblets dag
- etc.

Inddrag f.eks. en madkundskabslærer eller en sundhedsplejerske i aktiviteten. Eleverne kan evt. komme med i skolekøkkenet og være med til at forberede dagens madvare i de tre variationer.

Chili og bogstaverne

Aktiviteten har fokus på bogstavgenkendelse.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan eksperimentere med rim, bogstavlyde og ord.
- Eleven har viden om det alfabetiske princip og skriveretning.

Dansk Fælles Mål:

- Eleven har viden om sprogets opbygning i ord og sætninger og om sammenhæng mellem skrift og billede.
- Eleven kan stave lette ord.

Organisering	Rum: Klasselokale Tid: 15-25 minutter
Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none"> • Elevmateriale: Chili og bogstaverne. Findes på denmagiskemadkasse.dk • Blyanter • Farveblyanter
Forud for aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Print elevmateriale, så der er et ark til hver elev.
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tal om bogstaverne i Chilis navn. Hvilke bogstaver kender eleverne? Kender de andre ord, som har nogle af de samme bogstaver? 2. Forklar eleverne opgaverne på elevmateriale. 3. Eleverne laver arket - de kan evt. sidde sammen to og to for at hjælpe hinanden. 4. Gennemgå opgaverne sammen på klassen til sidst.

Makker mad

Andres madpakker er tit mere spændende end ens egen. Aktiviteten går ud på at bytte madpakker. Ikke tilfældigt, men som en planlagt begivenhed mindst en gang om ugen. Aktiviteten sætter fokus på madmod - for hvad tager man med af mad til en anden? Og hvad håber man selv at få serveret?

Madpakkerne skal jo naturligt smøres hjemmefra - det kalder på forældreinvolvering. Aktiviteten kan åbne elevernes øjne for, hvad der kan være af spændende mad i en madpakke. Aktiviteten viser eleverne, at verden indeholder mange smage, og at anderledes og nyt mad er godt og spændende.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan etablere og vedligeholde positive relationer.
- Eleven har viden om spilleregler for samvær.
- Eleven har viden om, at personer er forskellige.
- Eleven kan handle hensigtsmæssigt på egne og andres følelser.

Dansk Fælles Mål:

- Eleven kan veksle mellem at lytte og ytre sig.
- Eleven har viden om enkelt kropssprog.

Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none"> • Madpakker
Forud for aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Orientér forældrene i god tid om aktiviteten • Hav forberedt et par madpakker, hvis nogle af eleverne ikke har fået mad med.
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inddel eleverne i makkerpar ud fra et tryghedsprincip. 2. Lad makkerparene bytte madpakke. 3. Tal sammen i klassen om, hvad eleverne har fået af ny mad, som de ikke har prøvet før. 4. Tal om madmod - hvem i klassen har madmod?

MADMOD

Kode knækkeren

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven har viden om bogstavlydforbindelser og enkle regler for ord- og sætningsdannelse.
- Eleven kan eksperimentere med at skrive små tekster.

Dansk Fælles Mål:

- Eleven kan læse ord i tekster til klassetrinnet sikkert.
- Eleven kan identificere ukendte ord i tekst og tale.
- Eleven kan stave lette og almindelige ord.

Organisering

Rum: Klasselokale
Tid: 15-25 minutter

Rekvisitter

- Elevmateriale: Kodeknækkeren. Findes på denmagiskemadkasse.dk

Forud for aktiviteten

- Print elevmateriale, så der er et ark til hver elev.

Aktiviteten

1. Forklar eleverne opgaven.
2. Eleverne læser sætningerne og beslutter, om de er sande eller falske. Hvert svar giver et bogstav, som eleverne finder ved hjælp af koden.
3. Eleverne laver arket - de kan evt. sidde sammen to og to for at hjælpe hinanden.
4. Gennemgå opgaverne sammen på klassen til sidst - hvad er kodeordet?

Hvad mangler Chili?

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan eksperimentere med at skrive små tekster.
- Eleven har viden om det alfabetiske princip, skriveretning og sætningsopbygning.

Dansk Fælles Mål:

- Eleven kan identificere ukendte ord i tekst og tale.
- Eleven kan stave lette og almindelige ord.
- Eleven kan udarbejde enkle tekster med billeder og skrift.

Organisering

Rum: Klasselokale
Tid: 15-25 minutter

Rekvisitter

- Elevmateriale: Hvad mangler Chili. Findes på denmagiskemadkasse.dk

Forud for aktiviteten

- Print elevmateriale, så der er et ark til hver elev.

Aktiviteten

1. Forklar eleverne opgaven.
2. Eleverne læser sætningerne og skriver det manglende ord. De kan evt. arbejde sammen to og to - eller I kan lave opgaven sammen på klassen.

Chilis yndlingstal

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan læse og ordne etcifrede naturlige tal.
- Eleven har viden om talsymbolerne og deres ordning.
- Eleven har viden om metoder til antalsbestemmelse.

Matematik Fælles Mål:

- Eleven kan anvende naturlige tal til at beskrive antal og rækkefølge.
- Eleven kan opdage systemer i figur- og talmønstre.
- Eleven kan anvende konkrete, visuelle og enkle symbolske repræsentationer.

Organisering	Rum: Klasselokale Tid: 15-25 minutter
Rekvisitter	• Spillekort, terninger, centicubes, legoklodser eller andet til at vise tal med Tegneredskaber
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fortæl eleverne, at Chili har et yndlingstal - f.eks. 6. 2. Spørg eleverne, hvad deres yndlingstal er. 3. Skriv elevernes yndlingstal op på tavlen og tal om, hvilke tal der kommer før og efter. 4. Forklar eleverne, at de skal vise deres yndlingstal på forskellige måder - f.eks. ved at tegne det, vise det ved hjælp af terninger, legoklodser, etc. 5. Eleverne går på runde hos hinanden og ser hinandens kreative måder at vise tal på. 6. Tag evt. billeder af elevernes kreationer og hæng dem op i klassen.

Hvis I vil arbejde digitalt:

I kan bruge BookCreator i aktiviteten - her kan alle eleverne bidrage med billeder og tekst i én samlet bog. Find BookCreator i App Store eller i Skoletube.

Tæl med Chili

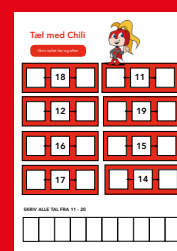
MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan læse og ordne etcifrede naturlige tal.
- Eleven har viden om talsymbolerne og deres ordning.
- Eleven har viden om metoder til antalsbestemmelse.

Matematik Fælles Mål:

- Eleven har viden om og kan anvende naturlige tal til at beskrive antal og rækkefølge.
- Eleven har viden om naturlige tals opbygning i titalssystemet.

Organisering	Rum: Klasselokale Tid: 15-25 minutter
Rekvisitter	• Elevmateriale: Tæl med Chili. Findes på denmagiskemadkasse.dk
Forud for aktiviteten	• Print elevmateriale, så der er et ark til hver elev.
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tal med eleverne om tal og deres rækkefølge. 2. Hver elev får elevmateriale og arbejder med opgaven. De kan evt. arbejde sammen to og to - eller I kan lave opgaven sammen på klassen.

MADMOD

Chilis talspil

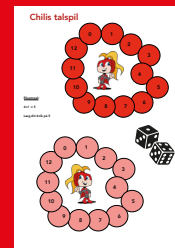
MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven har viden om talsymbolerne og deres ordning.
- Eleven har viden om metoder til antalsbestemmelse.
- Eleven har viden om enkle matematiske begreber.

Matematik Fælles Mål:

- Eleven kan anvende flercifrede naturlige tal til at beskrive antal og rækkefølge.
- Eleven har viden om strategier til hovedregning.

Organisering

Rum: Klasselokale
Tid: 30 minutter

Rekvisitter

- Spilleplade findes på denmagiskemadkasse.dk
- Terninger
- Centicubes eller andet til brikker

Forud for aktiviteten

- Print spillepladen, så der er til hver anden elev.

Aktiviteten

1. Eleverne deles ind i grupper to og to - og hver gruppe får en spilleplade og 26 centicubes (eller andet, I bruger som brikker).
2. Eleverne slår på skift med terningerne og finder summen på de to tal.
3. Eleverne markerer resultatet med en centicube på spillepladen.
4. Hvis tallet allerede er markeret, så kan eleven ikke noget, og turen går videre.
5. Den, der først får markeret alle sine tal, har vundet.

Slut legene af med at fortælle,
at Supergnaskerne siger:

**"Hvor er I bare superseje
I er vaskeægte Supergnaskere!"**

**Giv et high-five
til hinanden!"**

MADMOD

Læringsaktiviteter med fokus på MADFÆLLESSKAB

DET DIDAKTISKE PEJLEMÆRKE MADFÆLLESSKAB SÆTTER FOKUS PÅ:

- Gode fælles måltidsoplevelser giver god klassekultur
- Medansvar
- Selvhjulpenhed
- Trivsel

I beskrivelsen af de enkelte læringsaktiviteter samt i Den Pædagogiske Vejledning udfoldes de vejledende færdigheds- og vidensmål.

Fag	Kompetencemål
Børnehaveklassen	<ul style="list-style-type: none">• Eleven kan foretage valg, der styrker og udvikler kroppen.• Eleven er opmærksom på forskellige måder at anvende sproget på.• Eleven kan anvende tal i hverdagssituationer.• Eleven kan bidrage til fællesskabet og drage omsorg for sig selv og andre.
Idræt og bevægelse	<ul style="list-style-type: none">• Eleven kan deltage aktivt i basale, alsidige bevægelser og leg.• Eleven kan samarbejde om idrætslige aktiviteter og lege.
Dansk	<ul style="list-style-type: none">• Eleven kan læse enkle tekster sikkert og bruge dem i hverdagssammenhænge.• Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i nære og velkendte situationer.• Eleven kan kommunikere med opmærksomhed på sprog og relationer i nære hverdagssituationer.
Matematik	<ul style="list-style-type: none">• Eleven kan handle hensigtsmæssigt i situationer med matematik.• Eleven kan udvikle metoder til beregninger med naturlige tal.

MADKASSE STOPDANS

Stopleg, hvor eleverne skal lytte til Kiwis kommandoer og lave forskellige madfigurer med kroppen (se madfigurskeamet s. 38). Legen styrker fællesskab og glæde ved at lege og grine sammen og samarbejde om at løse opgaverne.

Når I har prøvet alle madfigurerne fra madfigurarket, kan I begynde at finde på jeres egne figurer – både individuelle og fælles.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan bruge kroppen varieret.
- Eleven kan lege alsidigt.
- Eleven kan etablere og vedligeholde positive relationer.
- Eleven kan handle hensigtsmæssigt på egne og andres følelser.

Idræt og bevægelse Fælles Mål:

- Eleven har viden om kroppens grundlæggende bevægelsesmuligheder.
- Eleven kan samarbejde i par eller mindre grupper om idrætslege.
- Eleven kan respektere regler og aftaler for idrætsaktiviteter.

Se film hvordan aktiviteten
laves på
www.denmagiskemadkasse.dk

INTROHISTORIE

"Hej børn, Kiwi her! Når man begynder i skole og skal have madpakke med, kan man godt synes, den er mega mærkelig og helt anderledes end de andres. Og måske vil man helst spise alene. Men det er altid meget sjovere at spise sammen! Madvenner er vigtige og er gode til at sørge for, at ingen føler sig udenfor. Er I gode madvenner for hinanden? Nå, nu skal vi i alt fald ud på en mission, hvor alle kan være med! Vi skal synge og danse men også være super vågne! For når jeg råber STOP, skal alle stå helt stille! Og hvis jeg råber BANAN! Så skal alle stå som om de var en banan. Okay? Lad os så gå helt agurk! Er I med??? Husk nu: Hvad ka' vi li'? MADMAGII!"

Organisering	Rum: Der skal være plads til at danse og bevæge sig Tid: 15-20 minutter inkl. intro og refleksion
Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none"> • Madfigurskema se s. 38 • Evt. Madkort • Evt. Madhjulet
Forud for aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Ryd gulvet, så der er plads til leg og bevægelse.
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kald eleverne sammen, præsenter Kiwi figuren og læs introhistorien højt. 2. Snak med eleverne om madfællesskab og gode madvenner, som sørger for, at der ikke er nogen, som føler sig udenfor. Tal om, at madpakker kan være meget forskellige, og hvor vigtigt det er, at man ikke siger "ad" til hinandens madpakker. Det er vigtigt at have respekt og tolerance overfor hinandens forskellige smag og spisevaner. 3. Introducer Madkasse stopdansen - fortæl eleverne at gulvet er en kæmpe madkasse, og de er madvarer, som hopper og danser rundt i madkassen. Når læreren, som agerer Kiwi, siger stop, skal eleverne stoppe og stille sig som den madvare, som Kiwi siger. 4. Præsenter eleverne for de seks individuelle madfigurer på madfigurskemaet (s. 38). 5. Alle stiller sig ud på gulvet og er madvarer i madkassen. 6. Den voksne tæller til tre, hvorefter alle begynder at hoppe og danse, imens de synger/råber rytmisk "Spis-spise-spise! Spise-spise-spise" etc., indtil Kiwi råber "stop". 7. Kiwi siger en madfigur fra madfigurskemaet, som eleverne skal lave, f.eks. gulerod. Alle stiller sig som en gulerod med hænderne strakt over hovedet, så de danner en spids. Når alle har lavet figuren, tæller Kiwi til tre, og så begynder dansen igen. 8. Når eleverne er blevet fortrolige med de individuelle madfigurer, er de klar til at lære fællesfigurerne. Inddel eleverne i små hold. Vis dem to eller flere af fællesfigurerne, så de kan øve dem sammen, inden aktiviteten går i gang igen. 9. Aktiviteten fortsætter som før, men når Kiwi siger stop, skal eleverne finde sammen med deres hold og lave den figur, som Kiwi kalder. 10. Efter aktiviteten samles alle. Tal sammen om, hvilke madfigurer, I har lavet. Snak om madvarernes udseende, duft, smag etc. Hvilke af madvarerne har eleverne smagt? Er der nogle af madvarerne, som eleverne godt kunne tænke sig at få med på deres egen madpakke? Tal også om samarbejdet i aktiviteten, og om hvordan man også bliver bedre madvenner, når man samarbejder og hjælper hinanden.

MADFÆLLESSKAB

I kan med fordel afslutte legen med madkassemassage (se idéer til andre læringsaktiviteter med madfællesskab).

Afslutning Slut af med at fortælle, at Kiwi siger: "Wauw, I var helt i top, der´ styr på jeres krop!"

Differentiering Forenkling: Nøjes med at lave de individuelle madfigurer.
Udvikling: Lad eleverne skiftes til at finde på den næste madfigur.
Variation: Brug Madhjulet og Madkort til at vælge madfigurerne. Drej på Madhjulet og træk et Madkort, som passer til den kategori, pile peger på.

I kan variere aktiviteten undervejs ved at finde på nye dansemåder – f.eks. trampedans, løbedans, kravledans, etc.

MADFIGURSKEMA

Madfigurskemaets funktion er at give inspiration til, hvordan man kan lave madfigurer. Når man har prøvet at lave figurerne på skemaet, er det nemmere selv at finde på.

Gulerod

Gulerod
(Stå som en gulerod)

Gulerodsbundet
(Flere sammen)

Rugbrød

En skive rugbrød
(Lig på maven)

Rugbrødsklemme
(Sidde ryg mod ryg)

Æg

Hårdkogt æg
(Eleverne)

Spejlæg
(Liggende rundkreds med hinanden i hænderne)

Banan

Banan
(Stå som en banan)

Bananklase
(Flere sammen)

Rejer

Rejehop
(Hinke)

Rejesalat
(Hinke med hinanden i hænderne)

Smoothie

Lille smoothie
(Snurre)

Stor smoothie
(svingtur/ danse rundt i ring)

Legetips: Denne aktivitet fungerer bedst, hvis den voksne leger med i starten, så eleverne har en aktiv rollemodel at efterligne. Start med de individuelle figurer, og introducer fællesfigurerne, når eleverne er klar til nye udfordringer. Under de fælles kommandoer er det vigtigt at hjælpe eleverne med at finde sammen i grupper, så der ikke er nogen, som føler sig udenfor.

Madkasse massage

Massageleg, hvor eleverne skal "tegne" madvarer på ryggen af hinanden.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan bruge kroppen varieret.
- Eleven kan etablere og vedligeholde positive relationer.
- Eleven kan handle hensigtsmæssigt på egne og andres følelser.

Idræt og bevægelse Fælles Mål:

- Eleven kan samtale om følelser, der kan opstå ved fysisk aktivitet.
- Eleven kan samarbejde i par eller mindre grupper om idrætslege.
- Eleven kan respektere regler og aftaler for idrætsaktiviteter.

Organisering	Rum: Fungerer bedst i rolige omgivelser med behagelig temperatur Tid: 5-15 minutter	OBS: Husk at starte massagen med at spørge, om den anden har lyst til at modtage massage. Det er tilladt at sige nej tak.
Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none"> • Madkort • Evt. tæpper eller måtter til at ligge på. 	
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bed den, som skal starte med at modtage massage, om at placere sig foran sin makker (eller lægge sig på maven, hvis legen leges liggende). 2. Udvalg 3-4 Madkort og vis dem til eleverne. 3. Bed dem, som skal starte med at modtage massage, om at lukke øjnene. 4. Den som giver massage, indleder massagen med at stryge sin makkers ryg med håndfladerne og "viske tavlen ren". 5. Nu holder den voksne et af de udvalgte Madkort op, så alle dem, der giver massage, kan se det. 6. Eleverne skal nu "tegne" madvaren på ryggen af deres makker, hvorefter makkeren skal gætte, hvilken madvare det er. 7. Når madvaren er gættet, viskes tavlen ren, og legen gentages med et nyt Madkort. 8. Når alle Madkortene er gættet, byttes roller. 	
Differentiering	Start med nogle madvarer, som er lette at gætte, så eleverne starter med at få succesoplevelser (fx æble, banan, rugbrød o.lign.).	
Afslutning	Slut af med at fortælle, at Kiwi godt gad at være med til at få madkasse massage - for det så rigtig rart ud.	

Hvis det er svært at gætte, må man gerne spørge ind til madvaren – farve, form, smag, størrelse etc.

Suppen simrer

Fangeleg med befriere, hvor eleverne bliver tryllet om til forskellige grøntsager og befriet ved at lave grøntsagsfigurer med kroppen.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan bruge kroppen varieret.
- Eleven kan etablere og vedligeholde positive relationer.
- Eleven kan handle hensigtsmæssigt på egne og andres følelser.

Idræt og bevægelse Fælles Mål:

- Eleven kan løbe, springe og kaste.
- Eleven kan respektere regler og aftaler for idrætsaktiviteter.

Organisering	Rum: Kræver god plads - oplagt udeleg Tid: 10-20 minutter
Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none">• 4-6 Madkort med grøntsager• Overtræksveste el.lign. til fangerne• Evt. kegler el.lign. til at afgrænse legearealet
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none">1. Alle danner en rundkreds – "gryden", hvor der skal koges en lækker grøntsagssuppe.2. Udvælg to eller flere elever til at være grøntsagsfangerne, som stiller sig i midten af kredsen og iklæder sig overtræksveste.3. En af fangerne får lov til at trække et grøntsagskort, som bestemmer, hvilken suppe der skal laves, f.eks. gulerodssuppe.4. Eleverne i kredsen tager hinanden i hænderne og går rundt i ring, imens de synger: Suppen simrer, suppen simrer, suppen simrer, simrer. Suppen simrer mere, suppen simrer mere, Suppen koger, suppen koger, suppen koger over! (Mel: Bjørnen sover) Imens står fangerne i midten med hinanden i hænderne.5. I samme øjeblik sangen er slut, brydes kredsen, og fangerne løber ud for at fange de øvrige elever og trylle dem om til gulerødder. Fangerne fanger ved at klappe en på skulderen og sige "gulerod", hvorefter man skal stille sig som en gulerod (f.eks. bredstående med armene strakte over hovedet og samlet i en spids, se madfigurskema s.30). Man bliver befriet ved at en af de andre elever stiller sig som en gulerod over for en og siger "fri".6. Legen fortsætter, indtil alle er fanget, eller indtil den voksne vurderer, at det er tid til en ny runde.7. Den voksne kalder "suppetid", og nu samles alle på midten til en ny runde med nye fangere.
Differentiering	Når eleverne har lært legen, kan fangerne trække hvert deres grøntsagskort, så der er flere grøntsager i spil samtidig.
Afslutning	Slut af med at fortælle, at Kiwi siger: "Jeg er vildt imponeret over, hvor seje I var til at lave figurer og arbejde sammen."

MADFÆLLESSKAB

Kiwi og bogstaverne

Aktiviteten har fokus på bogstavgenkendelse.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan eksperimentere med rim, bogstavlyde og ord.
- Eleven har viden om det alfabetiske princip og skriveretning.

Dansk Fælles Mål:

- Eleven har viden om sprogets opbygning i ord og sætninger og om sammenhæng mellem skrift og billede.
- Eleven kan stave lette ord.

Organisering

Rum: Klasselokale
Tid: 15-25 minutter

Rekvisitter

- Elevmateriale: Kiwi og bogstaverne. Findes på denmagiskemadkasse.dk
- Blyanter
- Farveblyanter

Forud for aktiviteten

- Print elevmateriale, så der er et ark til hver elev.

Aktiviteten

1. Tal om bogstaverne i Kiwis navn. Hvilke bogstaver kender eleverne? Kender de andre ord, som har nogle af de samme bogstaver?
2. Forklar eleverne opgaverne på elevmaterialet.
3. Eleverne laver arket - de kan evt. sidde sammen to og to for at hjælpe hinanden.
4. Gennemgå opgaverne sammen på klassen til sidst.

Når vi spiser sammen

I aktiviteten skærpes elevernes opmærksomhed på det, de kan og gør sammen, der bidrager positivt til en dejlig spisesituation. Her fremhæves det, som eleverne finder vigtigt, når de spiser sammen - og som de kan tage med sig, når de har spisepause.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan veksle mellem at lytte og udtrykke sig.
- Eleven kan eksperimentere med at skrive små tekster.

Dansk Fælles Mål:

- Eleven kan udarbejde enkle tekster med billeder og skrift.
- Eleven kan samtale om budskabet i en produktion.
- Eleven kan stave lette ord.

Organisering

Tid: 45 minutter

Rekvisitter

- A3-papirer eller større til at tegne på
- Tegneredskaber

Forud for aktiviteten

- Gør lokalet klar, så alle kan sidde på gulvet eller omkring et stort bord med et papir mellem sig.
- Find tegneredskaber frem.

- Aktiviteten**
1. Præsenter eleverne for disse udsagn og tal sammen om det:
 - Det er rart at spise sammen, når.... (f.eks. der ikke er larm, vi synger en sang først, der er god tid til at spise, vi får mad, vi godt kan lide.)
 - Når vi spiser sammen, er vi gode til at.... (f.eks. hjælpe hinanden, holde madro, spise pænt og ikke svine, snakke sammen...)
 - Det vil vi ikke, når vi spiser sammen.... (f.eks. råbe og larme, drille hinanden, vrænge ansigt af hinandens madpakker, smaske og spise med åben mund...)
 - Vi hjælper hinanden, når.... (f.eks. sidemanden ikke kan åbne sin madpakke, man skal sende maden rundt, man ikke kan nå noget på bordet...)
 2. Lad eleverne tegne ud fra jeres snak på papiret, som ligger mellem dem. Måske kan nogle også (med hjælp) skrive små ord.
 3. Alle eleverne skal til sidst skrive deres navn på papiret - så de ved, at det er deres!
 4. Hæng papiret op, hvor I spiser, så eleverne kan se den.
- Differentiering** I kan vælge at tage billeder af de situationer, eleverne påpeger - frem for at tegne dem. Billederne skal printes og limes på plakaten.
- Afslutning** Slut af med at fortælle, at Kiwi siger: "I er super gode til madfællesskab. Han vil gerne være med!"

"Fem Råd om måltidet" er udviklet af Fødevarestyrelsen. De fem råd drejer sig om at skabe gode rammer om måltiderne i skolen.

De fem råd er udviklet med løbende sparring fra praksis og relevante samarbejdspartnere som eksempelvis UC'er (bl.a. VIA UC, Ernæring og sundhedsuddannelsen) og universiteter (bl.a. DPU).

Udover de faktorer, der bliver peget på i de fem råd, er der mange måder mad og måltider kan indgå som et rum for fællesskab og læring i skolens hverdag og undervisning. Brug det f.eks. tværfagligt i undervisningen, og har skolen rammerne til det, så giv eleverne mulighed for at få fingrene i råvarerne og lave maden selv, fx i madkundskabslokalet, skolehaven eller hvis der bliver lavet mad til dagens måltider på skolen.

Folderen kan bestilles på
www.sundhedsformidling.dk

Hvis I vil arbejde digitalt:

I kan bruge BookCreator i aktiviteten - her kan alle eleverne bidrage med billeder og tekst i én samlet bog. Find BookCreator i App Store eller i Skoletube.

MADFÆLLESSKAB

Klassens måltidsråd

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan veksle mellem at lytte og udtrykke sig.
- Eleven kan eksperimentere med at skrive små tekster.
- Eleven kan opbygge og efterleve klassens normer.

Dansk Fælles Mål:

- Eleven kan udarbejde enkle tekster med billeder og skrift.
- Eleven kan samtale om budskabet i en produktion.
- Eleven kan stave lette ord.
- Eleven kan præsentere sit produkt i nære sammenhænge.

Organisering	Tid: 45 minutter
Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none">• Tegneredskaber• Karton
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none">1. Tal sammen i klassen om, hvordan eleverne gerne vil have deres spisepauser.2. Lav sammen nogle gode råd til jer selv F.eks.:<ul style="list-style-type: none">- Vi rydder op efter os selv- Vi taler ikke med mad i munden- Vi taler kun pænt om hinandens mad- Vi løber ikke rundt i klassen, mens vi spiser- etc.3. Hjælp eleverne med at skrive jeres måltidsråd på et stort stykke karton.4. Lad eleverne dekorere jeres plakat.5. Måske skal alle eleverne "skrive under" på plakaten.
Differentiering	Eleverne kan lave hver deres dækkeserviet, hvor de skriver klassens måltidsråd og dekorerer den. Laminér dækkeservietterne og lad eleverne tage dem frem, når de spiser.

Det bedste ved vores madpakker

Aktiviteten får eleverne til at reflektere over indholdet i deres madpakker og vælge det ud, som de bedst kan lide. Det giver grundlag for en dialog om, hvad eleverne godt kan lide, hvorfor de kan lide det, og at man kan have forskellig smag.

Eleverne formidler deres yndlingsindhold til madpakken til forældrene via deres tegninger - så også forældrene kan blive inspirerede.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan veksle mellem at lytte og udtrykke sig.
- Eleven kan fortælle om egne oplevelser.

Dansk Fælles Mål:

- Eleven kan præsentere sit produkt i nære sammenhænge.
- Eleven kan veksle mellem at lytte og ytre sig.
- Eleven kan bruge talesprog i samtale og samarbejde.

Organisering	Rum: Der, hvor I spiser jeres mad Tid: 30-60 minutter
Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none">• Elevernes madpakker• Kamera eller smartphone og printer• Et stort ark karton

Forud for Aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Eleverne skal et par dage i forvejen have at vide, at de skal medbringe en madkasse med mad til frokosten.
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none"> 1. I god tid før I skal spise, tager eleverne deres madkasser frem og åbner dem. 2. De skal nu vælge 1-3 ting fra madkassen, som de rigtig godt kan lide. De tages op af madkassen og lægges ved siden af. 3. De skiftes til at fortælle hvorfor, de godt kan lide det. 4. De voksne tager billeder af elevernes valg. 5. Billederne printes ud og limes på et ark karton. Det hænges et sted, hvor forældrene også kan se den, så de får inspiration til deres børns madpakker. 6. Lad evt. eleverne få som opgave at spørge derhjemme, hvad deres forældre bedst kunne lide i deres mapakke, da de var børn. Tal sammen om det - måske eleverne kan blive inspirerede, måske det blot giver et godt grin.
Afslutning	Slut af med at fortælle, at Kiwi siger: "Jeg er imponeret over, hvor gode I er til at fortælle om jeres mad og til at lave et godt madfællesskab."

Hvis I vil arbejde digitalt:

I kan bruge BookCreator i aktiviteten - her kan alle eleverne bidrage med billeder og tekst i én samlet bog. Find BookCreator i App Store eller i Skoletube. Bogen kan deles digitalt med forældrene.

Klassens madslogan

MÅL MED AKTIVITETEN**Børnehaveklassen Fælles Mål:**

- Eleven kan veksle mellem at lytte og udtrykke sig.
- Eleven kan eksperimentere med at skrive små tekster.

Dansk Fælles Mål:

- Eleven kan udarbejde enkle tekster med billeder og skrift.
- Eleven kan samtale om budskabet i en produktion.
- Eleven kan stave lette og almindelige ord.
- Eleven kan præsentere sit produkt i nære sammenhænge.

Organisering	Tid: 45 minutter
Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none"> • Tegneredskaber • Karton
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lav en fælles brainstorm i klassen: Hvad er godt at have med i madpakken? Hvad giver god lærebensin til hele dagen? 2. Del eleverne ind i grupper. 3. Alle grupperne skal lave et slogan - de kan bruge de ord, som I er kommet frem til i brainstormen. 4. Grupperne laver en planche med deres slogan og flotte tegninger. 5. Hæng plancherne op.

Hvis I vil arbejde digitalt:

I kan bruge forskellige digitale værktøjer i aktiviteten - f.eks. lave plakater ved hjælp af Easel.ly. I kan lave små digitale tegneserier ved hjælp af programmet Pixton. Disse + mange flere findes på Skoletube.

MADFÆLLESSKAB

Madsang

Eleverne skal tage udgangspunkt i en kendt sang og ændre teksten, så det bliver en madsang.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan eksperimentere med rim, bogstavlyde, ord og sætningsdannelse.
- Eleven kan eksperimentere med egne udtryk i billeder, musik og drama alene og i fællesskab.

Dansk Fælles Mål:

- Eleven kan lege med sprog, billeder og fortælling.
- Eleven har viden om enkle sproglige, lydige og billedlige virkemidler.
- Eleven har viden om enkle præsentationsformer.

Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none">• Papir og blyant• Lydafspiller
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none">1. Klassen vælger sammen en kendt sang, som de alle kender, og som har en god melodi. Du kan evt. have 2-3 forslag, som de kan vælge imellem.2. Tal sammen om madtemaer; f.eks. grøntsager, mælk, frugt, sundhed, fodbold, lærebensin, etc.3. Lav sangen sammen på klassen. Evt. kan klassen deles ind i grupper, som laver hvert deres vers.4. Syng sangen sammen - optag den og spil den f.eks. til morgensang for skolen.

Skrive- og tegnebog

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan eksperimentere med at skrive små tekster.

Dansk Fælles Mål:

- Eleven kan skrive små og store bogstaver i håndskrift.
- Eleven kan udarbejde enkle tekster med billeder og skrift.
- Eleven kan stave lette og almindelige ord.

Organisering	Rum: Klasselokale Tid: 45 minutter
Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none">• Skabelon til skrive- og tegnebogen på denmagiskemadkasse.dk• Papir• Clips• Blyanter
Forud for aktiviteten	<ul style="list-style-type: none">• Print skabelonen til bogen og sæt den sammen med flere ark papir.• Klip - eller lad eleverne selv klippe rundt om den stiplede linje, så de får en bog, som ligner Kiwi
Aktiviteten:	<ol style="list-style-type: none">1. Tal sammen på klassen om, hvilke værdier Kiwi står for.2. Tal sammen om, hvad et fællesskab er - og hvordan klassen skaber et godt fællesskab for alle?3. Skriv stikord op på tavlen.4. Lad eleverne skrive ord, sætninger og lave tegninger i deres bog.5. Måske har nogle elever lyst til at vise/læse deres bog op for resten af klassen.

Hvis I vil arbejde digitalt:

I kan bruge BookCreator i aktiviteten - du kan evt. lave en skabelon i BookCreator, som eleverne alle skriver i. Eller eleverne kan lave deres egen bog. Find BookCreator i App Store eller i Skoletube.

Kiwi og 10'er vennerne

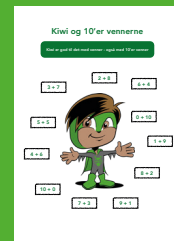
MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan læse og ordne etcifrede naturlige tal.
- Eleven har viden om talsymbolerne og deres ordning.
- Eleven har viden om metoder til antalsbestemmelse.

Matematik Fælles Mål:

- Eleven har viden om og kan anvende naturlige tal til at beskrive antal og rækkefølge.
- Eleven har viden om naturlige tals opbygning i titalssystemet.

Organisering

Rum: Klasselokale
Tid: 15-25 minutter

Rekvisitter

- Elevmateriale: Kiwi og 10'er vennerne. Findes på denmagiskemadkasse.dk
- Legoklodser, centicubes, perler, terninger o.l.

Forud for aktiviteten

- Print elevmateriale, så der er et ark til hver elev.

Aktiviteten

1. Tal med eleverne 10'er vennerne - og hvorfor det er smart at have styr på dem.
2. Giv hver elev et elevmateriale som støtte til deres arbejde med 10'er venner.
3. Lad eleverne lave 10'er venner af forskellige ting, f.eks. legoklodser, centicubes, perler o.l. Eleverne kan evt. arbejde sammen to og to.
4. Tag fotos af elevernes 10'er venner og hæng dem op i klassen.

Differentiering

Lad eleverne skrive små tal historier, som tager udgangspunkt i deres 10'er venner. Eleverne kan i stedet for at skrive indtale eller filme deres lille fortælling.

Hvis I vil arbejde digitalt:

I kan bruge BookCreator i aktiviteten - her kan alle selv tage fotos af deres 10'er venner. De kan samles i én bog, som kan deles digitalt med forældrene. Find BookCreator i App Store eller i Skoletube.

MADFÆLLESSKAB

Kiwi og 100'er vennerne

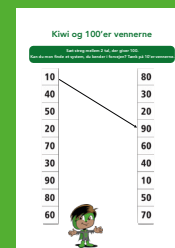
MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven har viden om talsymbolerne og deres ordning.
- Eleven har viden om metoder til antalsbestemmelse.

Matematik Fælles Mål:

- Eleven har viden om og kan anvende naturlige tal til at beskrive antal og rækkefølge.
- Eleven kan anvende flercifrede naturlige tal til at beskrive antal og rækkefølge.

Organisering

Rum: Klasselokale
Tid: 15-25 minutter

Rekvisitter

- Elevmateriale: Kiwi og 100'er vennerne. Findes på denmagiskemadkasse.dk
- Blyanter

Forud for aktiviteten

- Print elevmateriale, så der er et ark til hver elev.

Aktiviteten

1. Tal med eleverne 100'er vennerne - og hvorfor det er smart at have styr på dem.
2. Giv hver elev et elevmateriale.
3. Eleverne sætter streger mellem to tal, som tilsammen giver 100. De kan evt. sidde sammen to og to for at hjælpe hinanden.
4. Gennemgå opgaverne sammen på klassen til sidst.

3 på stribe

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan læse og ordne etcifrede naturlige tal.
- Eleven har viden om talsymbolerne og deres ordning.
- Eleven har viden om metoder til antalsbestemmelse.

Matematik Fælles Mål:

- Eleven kan anvende konkrete, visuelle og enkle symbolske repræsentationer.
- Eleven har viden om naturlige tals opbygning i titalssystemet.

1	4	5	1	6
3	2	3	4	2
4	3	6	3	4
5	2	1	5	2
6	5	5	3	3

Organisering

Rum: Klasselokale
Tid: 15-25 minutter

Rekvisitter

- Spilleplade på denmagiskemadkasse.dk
- Terninger
- Smagsbrikker eller f.eks. Legoklodser som brikker

Forud for aktiviteten

- Print spilleplader, så der er en til hver gruppe.

Aktiviteten

1. Del eleverne i grupper, så de er sammen to og to.
2. Hver anden gruppe får en spilleplade og en terning.
3. To grupper går sammen og dyster mod hinanden. De slår med terningen på skift og prøver at få 3 på stribe.

Differentiering

- Lad eleverne lave deres egne spilleplader.
- Lav en turnering i klassen.

Tabel Ludo

I aktiviteten øver eleverne tabellerne

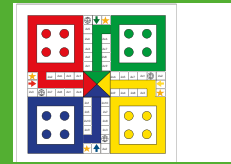
MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan læse og ordne etcifrede naturlige tal.
- Eleven har viden om talsymbolerne og deres ordning.
- Eleven har viden om metoder til antalsbestemmelse.

Matematik Fælles Mål:

- Eleven har viden om strategier til enkle beregninger med naturlige tal.
- Eleven kan deltage i mundtlig og visuel kommunikation med og om matematik.

Organisering

Rum: Klasselokale
Tid: 45 minutter

Rekvisitter

- Ludoplader på denmagiskemadkasse.dk (til 2, 3 og 4 tabellen)
- Ludobrikker
- Terninger

Forud for aktiviteten

- Print Ludopladerne. De kan evt lamineres, så de kan anvendes igen.

Aktiviteten

1. Del eleverne i grupper, så de er fire elever sammen. Hver gruppe får en Ludoplade, en terning og brikker.
2. Forklar reglerne - almindelige regler, men når man lander på et felt, skal man regne regnestykket. Hvis det er svært, må man gerne hjælpe hinanden.

Slut aktiviteterne af med at fortælle,
at Supergnaskerne siger:

**"Hvor er I bare superseje
I er vaskeægte Supergnaskere!"**

**Giv et high-five
til hinanden!"**

MADFÆLLESSKAB

Læringsaktiviteter med fokus på MADGLÆDE

DET DIDAKTISKE PEJLEMÆRKE MADGLÆDE SÆTTER FOKUS PÅ:

- Sensoriske kompetencer
- Refleksioner over egne madvalg
- Sanser

I beskrivelsen af de enkelte læringsaktiviteter samt i Den Pædagogiske Vejledning udfoldes de vejledende færdigheds- og vidensmål.

Fag	Kompetencemål
Børnehaveklassen	<ul style="list-style-type: none">• Eleven er opmærksom på forskellige måder at anvende sprog på.• Eleven kan udtrykke sig i billeder, musik og drama.• Eleven kan foretage valg, der styrker og udvikler kroppen.• Eleven kan bidrage til fællesskabet og drage omsorg for sig selv og andre.
Idræt og bevægelse	<ul style="list-style-type: none">• Eleven kan deltage aktivt i basale, alsidige bevægelser og leg.• Eleven kan samarbejde om idrætslige aktiviteter og lege.
Dansk	<ul style="list-style-type: none">• Eleven kan læse enkle tekster og bruge dem i hverdagssammenhænge.• Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede.• Eleven kan forholde sig til velkendte temaer.• Eleven kan kommunikere med opmærksomhed i nære hverdagsrelationer.
Natur/teknologi	<ul style="list-style-type: none">• Eleven kan udføre enkle undersøgelser.• Eleven kan anvende naturtro modeller.• Eleven kan genkende natur og teknologi i sin hverdag.• Eleven kan beskrive egne undersøgelser.

JAGTEN PÅ YNDLINGSMADEN

Se film hvordan aktiviteten laves på www.denmagiskemadkasse.dk

Skattejagt stafet, hvor eleverne skal finde Smagsbrikker, som gemmer sig bag på Madkortene. Aktiviteten kan åbne op for nogle gode snakke og refleksioner over smagsforskelle, smagspræferencer og madglæde.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan bruge kroppen varieret.
- Eleven kan lege alsidigt.
- Eleven har viden om kostråd.

Idræt og bevægelse Fælles Mål:

- Eleven kan samarbejde i par eller mindre grupper om idrætslege.
- Eleven kan respektere regler og aftaler for idrætsaktiviteter.
- Eleven har viden om og kan anvende enkle fagord og begreber.

INTROHISTORIE

“Hej venner Jeg hedder Juicy! I har nok hørt, at jeg elsker mad. ALT MAD! Selvfølgelig er der noget mad, som jeg bedre kan lide end andet, men jeg har opdaget, at det ikke altid er det samme, som er min yndlingsmad. For tiden er jeg for eksempel helt vild med agurker. Jeg kan bare ikke få nok. For nogle uger siden var det torskerogn, som var min yndlingsmad, og før det var det pitabrød. Jeg har fundet på en sjov leg, som handler om at finde ud af, hvilke madvarer, der er Supergnaskernes favoritter for tiden. Jeg har gemt nogle lækre Smagsbrikker bag på madkortene. I skal finde de Madkort, som har brikker med jeres Supergnasker på. Er I med??? Så lad os råbe: Hvad ka’ vi li’? MADMAGI! God jagt!”

Organisering	Tid: 30 minutter, kræver fri gulvplads, så der er plads til løb (evt. udenfor)
Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none"> • 12 Smagsbrikker med en af Supergnaskerne på (3 af hver). • 24 Madkort • Madhjulet • Elefantsnot
Forud for aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Udvælg 12 Madkort og sæt Smagsbrikkerne med elefantsnot på bagsiden af kortene. En brik pr. kort. • Spred alle Madkortene (både dem med og uden smagsbrikker) ud i den ene ende af legearealet med billedsiden opad. • Placer Madhjulet centralt på legearealet.
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Læs introhistorien højt og tal om Juicy figuren 2. Tal med eleverne om madglæde, og hvad de godt kan lide for tiden. 3. Opdel eleverne i fire hold – Hold Avi, Hold Chili, Hold Kiwi og Hold Juicy. Hold Avi skal finde de blå Smagsbrikker, Hold Kiwis skal finde de grønne, etc. 4. Vis og forklar legen – sørg for at vise hvert hold et eksempel på et Madkort med deres Smagsbrik, så de ved, hvad de skal kigge efter. Giv holdene et minut til at lægge en strategi. 5. En fra hvert hold skiftes til at dreje på Madhjulet. Det symbol, som pilen peger på, er den type Madkort, som eleven må løbe op og vende. Peger pilen f.eks. på grøntsagssymbolet, skal eleven løbe op og vende et grøntsagskort. Hvis der gemmer sig en Smagsbrik i holdets farve på kortet, tager eleven Madkortet med tilbage til holdet. Hvis der gemmer sig et af de andre holds Smagsbrikker, lægger eleven Madkortet tilbage med billedsiden opad. 6. Eleven løber tilbage til holdbasen, og den næste i rækken løber. 7. Hvis der ikke er flere Madkort tilbage i den kategori, som hjulet viser, må man dreje igen. 8. Aktiviteten fortsætter, indtil alle hold har fundet alle deres Smagsbrikker. 9. Tal med eleverne om madvarerne på Madkortene. Har eleverne smagt madvarerne? Hvordan smager de (sur, sød, salt, bitter, umami)?, Kan eleverne lide dem? Hvad var det, som de kunne lide?

MADGLÆDE

Afslutning	Slut af med at fortælle, at Juicy siger: "Missionen er slut, I er super seje skattejægere!"
Differentiering	<p>Forenklings: Lav aktiviteten uden Madhjulet, så eleverne selv må vælge, hvilke kort de vender.</p> <p>Udvikling: Lav aktiviteten med færre Smagsbrikker, så det er sværere at finde dem.</p> <p>Variation: Lav jeres egne Madkort med elevernes livretter og brug dem til aktiviteten i stedet for de andre Madkort.</p>

Madelskerne

Kommandoleg, hvor eleverne udfører kommandoer efter madvarer, de kan lide.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan bruge kroppen varieret.
- Eleven kan lege alsidigt.
- Eleven kan tage initiativ og fastholde valg.

Idræt og bevægelse Fælles Mål:

- Eleven kan udføre grundlæggende gymnastiske bevægelser.
- Eleven kan respektere regler og aftaler for idrætsaktiviteter.

Makrel

Jordbær Makrel er en fisk, som er blågrøn i farve.

Smagsbrik Makrel er en fisk, som er blågrøn i farve.

Videregående Makrel er en fisk, som er blågrøn i farve.

Tomat

Jordbær Tomaten er en frugt, som er rød i farve.

Smagsbrik Tomaten er en frugt, som er rød i farve.

Videregående Tomaten er en frugt, som er rød i farve.

Smoothie

Jordbær Smoothie er en drikke, som er pink i farve.

Smagsbrik Smoothie er en drikke, som er pink i farve.

Videregående Smoothie er en drikke, som er pink i farve.

Organisering	Tid: 5-15 minutter
Rekvisitter	• Evt. Madkort
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lad Juicy kalde en madvare og en kommando, og alle som godt kan lide madvaren, udfører kommandoen. F.eks. Alle, som elsker bananer, hopper på stedet. Alle, som elsker pitabrød, holder sig på næsen. etc. 2. Legen kan også laves med Madkortene, så man ikke selv skal finde på madvarerne.
Differentiering	Sørg for jævnligt at nævne "sikre" madvarer, som du er næsten sikker på, at alle eleverne kan lide. Det styrker fællesskabet og mindsker risikoen for udstillelse af elever, som har en anderledes smag end de andre.
Afslutning	Slut af med at fortælle, at Juicy siger: "I var vildt gode til at høre efter og til at finde på kommandoer."

Når eleverne har lært legen, kan de skiftes til at give kommandoer.

Skolebingo med Juicy

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan bruge kroppen varieret.
- Eleven har viden om spilleregler for samvær.

Idræt og bevægelse Fælles Mål:

- Eleven kan samarbejde i par eller mindre grupper om idrætslege.
- Eleven kan respektere regler og aftaler for idrætsaktiviteter.

SKOLEBINGO

Navn: _____

Skolebingo er en leg, hvor man finder på kommandoer og aktiviteter.

Organisering	Rum: Rundt på skolen Tid: 45 minutter
Rekvisitter	• Bingoplader på denmagiskemadkasse.dk • Blyanter
Forud for aktiviteten	• Print bingopladerne, så der er en til hver elev.

- Aktiviteten**
1. Hver elev får en bingoplade. Evt. kan eleverne arbejde sammen to og to.
 2. Eleverne går rundt på skolen og finder det samme som på billederne. De sætter et kryds over tegningen.
 3. Når de har fundet alt, skal de skynde sig tilbage.
 4. Vinderen er den/dem, som har fundet alle ting hurtigst.

Juicy og bogstaverne

Aktiviteten har fokus på bogstavgenkendelse.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan eksperimentere med rim, bogstavlyde og ord.
- Eleven har viden om det alfabetiske princip og skriveretning.

Dansk Fælles Mål:

- Eleven har viden om sprogets opbygning i ord og sætninger og om sammenhæng mellem skrift og billede.
- Eleven kan stave lette ord.

Organisering Rum: Klasselokale
Tid: 15-25 minutter

Rekvisitter

- Elevmateriale: Juicy og bogstaverne. Findes på denmagiskemadkasse.dk
- Blyanter
- Farveblyanter

Forud for aktiviteten

- Print elevmateriale, så der er et ark til hver elev.

- Aktiviteten**
1. Tal om bogstaverne i Juicys navn. Hvilke bogstaver kender eleverne? Kender de andre ord, som har nogle af de samme bogstaver?
 2. Forklar eleverne opgaverne på elevmaterialet.
 3. Eleverne laver arket - de kan evt. sidde sammen to og to for at hjælpe hinanden.
 4. Gennemgå opgaverne sammen på klassen til sidst.

Gæt en lækker mad

Aktivitet, hvor eleverne gætter mad ved at stille ja-nej spørgsmål

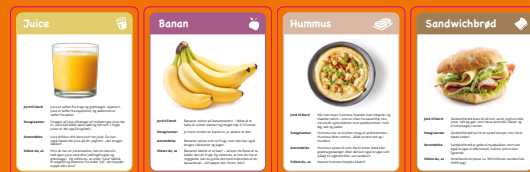
MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan veksle mellem at lytte og udtrykke sig.
- Eleven kan handle hensigtsmæssigt på egne og andres følelser.

Dansk Fælles Mål:

- Eleven har viden om turtagning.
- Eleven kan bruge talesprog i samtale og samarbejde.

Organisering Tid: 10-20 minutter

Rekvisitter

- Evt. Madkort

- Aktiviteten**
1. Den voksne starter med at tænke på en lækker mad/madret, som eleverne skal gætte.
 2. Madden introduceres med en lille ledetråd.
F.eks. ostemad. "Jeg tænker på en lækker mad, som er hvid med huller i".

3. Eleverne må nu gætte ved at stille "ja-nej" spørgsmål. F.eks. "Er det en grøntsag?" "Smager den sødt?" etc.
4. Den voksne hjælper med små ledetråde, hvis det er for svært.
5. Bagefter må eleverne skiftes til at tænke på en mad, som de andre skal gætte.
6. Hver gang der er gættet en mad, kan man snakke om, hvad det er ved maden, som smager godt.

Afslutning Slut af med at fortælle, at Juicy siger: "Jeg er imponeret over, hvor gode I var til at gætte. Det var en sjov leg."

Juicy og frugterne

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven har viden om bogstavlydforbindelser og enkle regler for ord- og sætningsdannelse.
- Eleven kan eksperimentere med at læse små tekster.

Dansk Fælles Mål:

- Eleven kan læse ord i tekster til klassetrinnet sikkert.
- Eleven har viden om ord og udtryk i instruktioner og opgaver.
- Eleven kan forbinde tekstens emne med egen viden, erfaring og ideer.

- Organisering** Rum: Klasselokale
Tid: 15-25 minutter
- Rekvisitter**
- Elevmateriale: Juicy og frugterne. Findes på denmagiskemadkasse.dk
 - Blyanter
- Forud for Aktiviteten**
- Print elevmateriale, så der er et ark til hver elev.
- Aktiviteten**
1. Forklar eleverne opgaven.
 2. Tal om de fire frugter. Kender eleverne dem? Hvilke kan de godt lide?
 3. Eleverne laver arket - de kan evt. sidde sammen to og to for at hjælpe hinanden.
 4. Gennemgå opgaverne sammen på klassen til sidst.

Hvis I vil arbejde digitalt:

Lav en fælles bog i BookCreator, hvor eleverne finder et billede af den frugt, de er glad for. Lad dem skrive små ord og sætninger til. Bogen kan deles digitalt med forældrene. BookCreator kan findes på Skoletube.

Ekstra aktivitet

Lav en runde i klassen, hvor I skiftes til at sige en frugt. Hvis man siger en frugt, der allerede er nævnt, er man ude af legen. Hvis man ikke kan komme på en frugt, er man også ude af legen. Den, der sidder tilbage, har vundet.

Madkunst

Lad eleverne skabe madkunst, som kan inspirere rundt på skolen. Madkunsten kan hjælpe eleverne med at få nye perspektiver og positive associationer til mad- og måltider.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan eksperimentere med egne udtryk i billeder, musik og drama alene og i fællesskab.
- Eleven har viden om kostråd.

Dansk Fælles Mål:

- Eleven kan lege med sprog, billeder og fortælling.
- Eleven kan sætte tekstens tema i relation til eget liv.
- Eleven kan sætte sig ind i afsenderens og modtagerens oplevelse af kommunikationen.

Organisering

Grupper
Tid: 90 minutter

Rekvisitter

Materialer til at lave kunst, f.eks:

- Karton
- Tegneredskaber
- Ler
- Maling
- Modellervoks
- Ståltråd

Aktiviteten

1. Tal sammen i klassen om, hvad klassens madkunst skal rumme - altså hvad er vigtigt at fortælle andre om mad- og måltider.
2. Beslut jer for, hvilket format kunsten skal have. Hvis I f.eks. vil lave plakater, kan det være sjovt at lave lange, smalle plakater, runde billeder eller måske en lang frise af billedkunst, der er bundet sammen.
3. Inviter evt. en kunstner eller forældre til at deltage og inspirere jer.
4. Lav madkunsten.
5. Udstil kunsten.
6. Lav evt. en fernisering for forældrene.

Madkunst kan laves på mange forskellige måder, f.eks.:

- **Plakater.** Enten malet med olie eller tus. Eller måske udført i akvarel, for at give det et kunstnerisk udtryk. Indram billeder og lav en spændende collage af dem.
- **Skulpturer i ler eller gips.** Madvarer og drikkevarer kan give spændende former og udtryk og stadig ligne noget vi kender.
- **Collager med gode måltider.** Brug ugeblade, magasiner og madbøger som grundmaterialer.
- **Trækunst.** Brug træværkstedet til at skære spændende sunde ting ud.
- **Papmaché.** Lav kæmpe frugter og grøntsager i overstørrelse af papmaché.
- **Mobiler i loftet** giver et spændende udtryk.
- **Fotos.** Mange elever har en mobiltelefon. Lad dem tage billeder af mad og måltider. Print dem ud og laminér evt. billederne.
- **Malet glaskunst.** Anvend syltetøjs- eller drikkeglas til at male på.
- **Genbrugskunst.** Brug genbrugsmaterialer til udformning af klassens kunst f.eks. skolemælkskartoner, æggebakker, pap og poser mm.

MADGLÆDE

Din madglæde

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven har viden om bogstavlydforbindelser og enkle regler for ord- og sætningsdannelse.
- Eleven kan eksperimentere med at læse små tekster.

Dansk Fælles Mål:

- Eleven kan læse ord i tekster til klasses trinnet sikkert.
- Eleven har viden om og kan anvende enkle förlæsestrategier.
- Eleven kan identificere ukendte ord i tekst og tale.

Organisering

Rum: Klasselokale
Tid: 15-25 minutter

Rekvisitter

- Spilleplade findes på denmagiskemadkasse.dk
- Terninger

Forud for Aktiviteten

- Print spilleplader, så der er én plade pr. to elever.

Aktiviteten

1. Del eleverne i grupper to og to. Hver gruppe får en spilleplade og to terninger.
2. Eleverne slår på skift med to terninger - det første tal er vandret, det andet tal er lodret. Eleverne svarer på spørgsmålet på spillepladen.

De glade madansigter

Aktivitet, hvor eleverne laver sjove ansigter på tortillapandekager ved hjælp af grøntsager og andre madvarer.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan eksperimentere med egne udtryk i billeder, musik og drama alene og i fællesskab.
- Eleven kan tage initiativ og fastholde valg.

Natur/teknologi Fælles Mål:

- Eleven har viden om og kan fortælle om ressourcer fra hverdagen.
- Eleven kan fortælle om enkle råd om sundhed i forhold til egen hverdag.

Organisering

Rum: Omkring et rent bord
Tid: 15-30 minutter

Rekvisitter

- Tortillapandekager
- Grøntsager
- Forskellig dips
- Service og køkkenredskaber, f.eks. skeer, knive, rivejern, sakse, etc.

Aktiviteten

1. Eleverne hjælper med at tage madvarer og køkkenredskaber frem.
2. Alle får udleveret en tortillapandekage, som de må lave om til et sjovt ansigt ved at bruge de råvarer og redskaber, som står på bordet

Afslutning

Slut af med at fortælle, at Juicy griner med. Han synes, I er vildt madsjove og spreder madglæde med jeres madansigter.

Deltag selv i aktiviteten, så eleverne kan lade sig inspirere.

Smagsdetektiv

Aktivitet med fokus på smag og sanser. Narrer vores øjne os til at tro, at noget smager på en bestemt måde? Aktiviteten arbejder med udvikling af elevernes erkendelse, sansbevidsthed og kritiske stillingtagen.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan veksle mellem at lytte og udtrykke sig.

Natur/teknologi Fælles Mål:

- Eleven har viden om og kan undersøge sanser.
- Eleven kan fortælle om egne resultater og erfaringer.

Organisering	Tid: 15 minutter
Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none"> • Mælk • Rød frugtfarve uden smag • Gennemsigtige drikkeglas • Tørklæder e.l. til bind til øjnene
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Server to glas for eleverne. Et glas med almindelig mælk. Et glas med mælk tilsat frugtfarve. 2. Spørg eleverne om, hvilken af de to, de tror, de bedst kan lide. 3. Giv eleverne bind for øjnene. 4. Lad dem smage på de to glas mælk - kan de smage forskel? 5. Tal sammen om, hvordan vi ofte "smager med øjnene" - og hvad det gør ved vores oplevelse af maden.
Afslutning	Slut af med at fortælle, at Juicy siger: "I var modige og kloge."

Grøntsagskunst

Aktiviteten udfordrer elevernes kreativitet, fantasi og skaberglæde. Samtidig får eleverne udvidet deres grøntsagsrepertoire, og måske tør de smage på grøntsager, de ellers ikke vil spise.

Man må acceptere et vist madspild i denne aktivitet.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan eksperimentere med egne udtryk i billeder, musik og drama alene og i fællesskab.

Natur/teknologi Fælles Mål:

- Eleven kan udføre enkle undersøgelser med brug af enkelt udstyr.
- Eleven kan med skitser og billeder beskrive genstande fra hverdagen.
- Eleven kan fortælle om egne resultater og erfaringer.

Organisering	Rum: Gerne et uderum, da denne aktivitet kan svine. Men ellers et stort bord. Tid: 30-60 minutter
Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none"> • Forskellige grøntsager, f.eks. agurker, gulerødder, kål, peberfrugter, kartofler, etc. • Træspyd, tandstikker, elastikker, snor, etc. • Evt. boremaskine til at lave huller i de hårde grøntsager • Knive • Forklæder
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lad eleverne lave kunst af grøntsagerne - skulpturer, relieffer, smykker, etc. Kun fantasien sætter grænser. 2. Eleverne må meget gerne smage på tingene undervejs. 3. Udstil elevernes grøntsagskunst - tag billeder af dem, da holdbarheden ikke er ret lang.

- Differentiering** Variation: I stedet for at bruge redskaber til at forme deres kunstværker, kan man lade eleverne bide af grøntsagerne for at give deres kunstværker form. På denne måde får de også visse grøntsager ind i munden uden fokus på, at det skal spises.
- Afslutning** Slut af med at fortælle, at Juicy siger: "Jeg er imponeret over, hvor kreative I er. Jeg vil gerne have jeres kunst hjem til mig og de andre Supergnaskere."

Hvis I vil arbejde digitalt:

Tag billeder af elevernes grøntsagskunst og sæt dem ind i BookCreator. Hver elev kan skrive lidt ord og/eller sætninger til deres billede. I kan dele bogen digitalt med forældrene. BookCreator kan findes på Skoletube.

Æbleværksted

Tag eleverne med i køkkenet og lad dem opdage, hvor mange forskellige måder, man kan bruge æbler på. Måske har I selv æbler i nærheden af skolen, I kan plukke, måske er der en æbleplantage i nærheden, og måske skal I i et supermarked og handle ind sammen - gerne forskellige sorter af æbler.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan genkende dyr og planter i nærområdet.
- Eleven har viden om inddeling af dyr og planter i grupper.

Natur/teknologi Fælles Mål:

- Eleven kan indsamle og undersøge organismer i den nære natur.
- Eleven har viden om og kan relatere viden fra natur/teknologi til sig selv og det nære område.
- Eleven kan fortælle om enkle råd om sundhed i forhold til egen hverdag.

- Organisering** Rum: Køkken
Tid: 1-3 timer
- Rekvisitter**
- Æbler
 - Andre ingredienser og køkkenredskaber, alt efter hvad I vælger at lave
- Aktiviteten**
1. Tag eleverne med i køkkenet. Husk at vaske hænder først.
 2. Start med at smage på de rå æbler - hvis I har flere sorter, kan I tale om, hvordan de forskellige smager, hvad eleverne bedst kan lide og hvorfor.
 3. Tilbered æblerne på forskellige måder:
 - Bagte æbler
 - Æblemos - til f.eks. gammeldags æblekage
 - Æbleflæsk til rugbrød
 - Bagt æblekage
 - Tørrede Æbler/æble chips
 - Æblemarmelade
 - Æblesaft
 - Æblepandekager
 - Etc.
 4. Inviter en klasse på skolen og måske forældrene til æble-ædegilde.
- Afslutning** Slut af med at fortælle, at Juicy siger "MUMS!" Han elsker alt med æbler - og synes, I er vildt gode til at lave mad med æbler.

Arbejd også med andre madvarer, f.eks. kartofler, rabarber, gulerod

Højt belagt

Et kunstprojekt inspireret af den danske kunstner Rose Eken, som med udgangspunkt i hverdagsting skaber sin kunst i ler. I aktiviteten skal eleverne skabe høje, skøre madder i ler og farvelægge dem.

Det vil være oplagt at lave denne aktivitet i samarbejde med billedkunst.

MÅL MED AKTIVITETEN

Børnehaveklassen Fælles Mål:

- Eleven kan eksperimentere med egne udtryk i billeder, musik og drama alene og i fællesskab.

Natur/teknologi Fælles Mål:

- Eleven kan med skitser og billeder beskrive genstande fra hverdagen.
- Eleven har viden om og kan relatere viden fra natur/teknologi til sig selv og det nære område.
- Eleven kan fortælle om enkle råd om sundhed i forhold til egen hverdag.

Organisering	Rum: Lerværksted Tid: 90 minutter
Rekvisitter	<ul style="list-style-type: none"> • Find billeder af Rose Ekens skulpturer, f.eks. fra hendes udstilling: The Lunch. Søg evt. på sculptures Rose Eken. Billederne skal bruges til elevernes inspiration. • Inspiration fra Rose Eken • Ler • Glasur
Aktiviteten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vis eleverne nogle af Rose Ekens værker. 2. Beslut, hvilke skulpturer hver elev skal lave. 3. Eleverne laver skulpturer i ler. 4. Skulpturerne brændes, glaseres og brændes igen. 5. Udstil skulpturerne - lav evt. en fernisering og inviter forældrene.

Slut aktiviteterne af med at fortælle, at Supergnaskerne siger:

"Hvor er I bare superseje

I er vaskeægte Supergnaskere!

**Giv et high-five
til hinanden!"**

MADGLÆDE

Materialet er udviklet af:

- Jan Hermansen, ansvarlig, Mejeriforeningen
- Katrine Langvad, ernæringsfaglig og senior konsulent, Landbrug & Fødevarer
- Stine Rank Langhøj; lærer, cand.pæd. i it-didaktisk design og udvikler af undervisningsmidler og læringsdesigns
- Balder Brøndsted; cand. scient.idræt, lege- og bevægelseskonsulent og stifter af Legefabrikken
- Evaluering gennemført af Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse (DPU), Aarhus Universitet
- Kid:vertising Agency

Tak til alle, der har bidraget til materialet:

- Maria Kümpel Nørgaard, Phd i Børns forbrugeradfærd i fbm. valg af mad
- Ledere, pædagoger, lærere og kostansvarlige fra institutioner og skoler, som har bidraget til projektet.

